

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛСТВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ВО 2010 ГОДИНА

Скопје, април 2011 година

В О В Е Д

Обврската за изготвување на годишен извештај за работа на јавните обвинителства произлегува од одредбите на чл.23 и 24 од Законот за јавно обвинителство, така што секое јавно обвинителство изготвува извештај за својата работа, кој што го доставува до непосредно повисокото јавно обвинителство.

Согласно чл.23 ст.3 од Законот за јавно обвинителство, Јавното обвинителство на Република Македонија изготвува единствен годишен извештај за работата на сите јавни обвинителства, а според чл.24 од истиот закон Јавниот обвинител на Република Македонија, годишниот извештај за работа на јавните обвинителства и за состојбата со криминалитетот во Република Македонија го поднесува до Собранието на Република Македонија.

Извештајот, Јавниот обвинител на Република Македонија го доставува на разгледување на Советот на јавни обвинители а за запознавање го доставува и до Владата на Република Македонија, Врховниот суд на Република Македонија и Министерството за правда.

Функцијата и позицијата на Јавното обвинителство во правниот систем и определувањето на надлежностите и организацијата се заснова на одредбите од чл.106 од Уставот на Република Македонија, одредбите од Законот за јавно обвинителство, Законот за кривична постапка како и други закони по кои постапува. Уставната положба на Јавното обвинителство е определена како единствен и самостоен државен орган што ги гони сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела, а врши и други работи утврдени со закон.

Во функција на зајакнување на позицијата на јавниот обвинител, за ефикасно и поуспешно работење, а особено во борбата против организираниот криминал и корупција, претходните години беа извршени потребни институционални реформи согласно Законот за јавно обвинителство и Законот за Советот на јавни обвинители на Република Македонија.

Јавното обвинителство согласно законот е организирано според принципите на хиерархија и субординација и тоа како Јавно обвинителство на Република Македонија, виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основни јавни обвинителства.

Согласно цитираните институционални реформи освен што е основот Советот на јавните обвинители на Република Македонија, покрај Вишите јавни обвинителства во Скопје, Битола и Штип, основано е и Вишото јавно обвинителство Гостивар, за подрачјето на Основниот суд во Гостивар, а од Одделението за гонење на сторители на кривични дела од областа на организираниот криминал и корупцијата кое функционираше во рамките на Јавното обвинителство на Република Македонија, истото прерасна во посебно обвинителство, како Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција .

Јавно-обвинителската функција се извршува така што основните јавни обвинителства постапуваат пред основните судови, вишите јавни обвинителства, пред апелационите судови и Јавното обвинителство на Република Македонија пред Врховниот суд на Република Македонија.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, кое е основано за целата територија на Република Македонија и е со седиште во Скопје, постапува пред Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје.

Во 2010 година, продолжени се активностите за имплементација и на Законот за Советот на јавни обвинители на РМ, а во функција на зајакнувањето на самостојноста на јавните обвинители и остварувањето на нивната основна функција на гонењето на сторители на кривични дела.

Од Советот на јавните обвинители на РМ, во 2010 година, согласно чл.94 од Законот за јавното обвинителство, извршена е трансформација, односно избор на уште 10 јавни обвинители без ограничување на траење на мандатот, а е извршен избор и на уште 23 нови јавни обвинители, така што од предвидените 210 јавни обвинители во јавните обвинителства потполнети се 203, а останале непотполнети уште 7 места за јавни обвинители.

Од 23 новоизбрани јавни обвинители, четири се од редот на кандидатите со завршена обука во Академијата за судии и јавни обвинители на Република Македонија, а е во тек постапката за избор на уште 6 јавни обвинители.

Во 2010 година на двајца јавни обвинители им е констатиран престанок на функцијата јавен обвинител заради заминување во пензија, а не е евидентиран ниту еден случај на престанок на функцијата на јавен обвинител поради нестручно и несовесно вршење на функцијата.

Изминатата 2010 година, Јавното обвинителство како државен орган надлежен за гонење на сторители на кривични дела кои се гонат по службена должност, својата функција ја вршеше во време на многубројни активности поврзани со реформите на казнено - правниот систем, како приоритетна задача на државата за создавање на поефикасен казнен систем и за зајакнување на принципот на владеење на правото. Реализирајќи ги ваквите активности јавните обвинителства од сите нивоа, покрај предметната работа, беа вклучени во разни органи и тела при изготвување и разгледување, давање на предлози и мислења на повеќе закони од областа на казненото право, посебно кога станува збор за Законот за кривичната постапка, измените и дополнувањата на Кривичниот законик и др.

Во текот на извештајната 2010 година, посебно внимание беше посветено на едукацијата и другите облици на стручно усовршување на јавните обвинители, преку нивно учество во разни органи и тела на Академијата за обука на судии и обвинители, како едукатори, ментори, членови на Програмскиот совет и биле вклучени во процесот на континуирана едукација, учество на разни семинари, предавања, тркалезни маси организирани првенствено од страна на Академијата за обука на судии и обвинители, Здружението за кривично право и криминологија, Здружението на јавни обвинители и други органи и здруженија.

Заради обезбедување на принципот на законитост во судските постапки по правосилни одлуки во кривичната постапка и на единствена примена на законот, во ЗКП предвиден е институтот Барање за заштита на законитост, како вонредно правно средство кое е исклучиво во надлежност само на Јавниот обвинител на Република Македонија. Барањето за заштита на законитост Јавниот обвинител на Република Македонија го поднесува до Врховниот суд, по своја иницијатива или по иницијатива на пониските обвинители, на осудениот и на било која странка или лице. Овој институт е предвиден и во Законот за прекршоци.

Во рамките на своите овластувања Јавното обвинителство на Република Македонија вонредни правни средства може да вложи и во граѓански постапки. Согласно преодните и завршните одредби од новиот Закон за парнична постапка, кој стапи во сила од 27.12.2005 година, овој вонреден правен лек е укинат односно повеќе не постои, потоа во управни постапки и во постапка по управни спорови.

Исто така, Јавното обвинителство на Република Македонија постапувало и по други вонредни правни лекови, кои можат да ги поднесат странките односно осудените и тоа по поднесени барања за вонредно преиспитување на правосилна пресуда и барања за вонредно ублажување на казната, со давање на одговор односно предлог до Врховниот суд на Република Македонија.

Севкупната работа на Јавното обвинителство во извештајната година ќе биде прикажана сумарно и врз основа на писмените извештаи на Вишите јавни обвинителства во Скопје, Битола, Штип и Гостивар, а податоците за работата на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ќе бидат искажани како посебен дел во извештајот.

Јавно обвинителската функција се презентира со аналитичка оценка за сите видови постапувања поткрепени со статистички прегледи и показатели и со заклучни согледувања и предлог мерки за надминување на постојните состојби.

I. ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНОТО ГОНЕЊЕ

1. Обем на работа на основните јавни обвинителства

Основните јавни обвинителства, во текот на 2010 година постапувале по новопримени кривични пријави против вкупно 39.720 сторители на кривични дела, од кои против 19.714 полнолетни, против 2.350 малолетни и против 17.229 непознати сторители на кривични дела.

Во однос на 2009 година, кога била евидентирана бројка од вкупно 37.192 пријавени сторители на кривични дела, претставува зголемување во обем на работа за 2.095 лица или за 5,63%.

Зголемувањето во обемот на работа се должи на повеќе примени кривични пријави против непознати сторители на кривични дела и тоа за 2.620 лица, додека кај полнолетни и малолетни сторители е забележано незначително намалување што може да се види од податоците во табелата:

Сторители	2008	2009	2010	бројка	процент
Полнолетни	19.298	20.185	19.714	-471	-2,33%
Малолетници	2.478	2.404	2.350	-54	-2,24%
Непознати	15.801	14.603	17.223	+2620	+17,94%
Вкупно:	37.577	37.192	39.287	+2.095	+5,63%

A. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

1. Обем на примени кривични пријави

Како што е истакнато против полнолетни сторители на кривични дела, во текот на 2010 година биле поднесени кривични пријави против вкупно 19.714 лица што во однос на 20.185 лица во 2009 година претставува намалување за 471 лице или 2,33%.

Во текот на годината јавните обвинителства постапувале и по нерешени кривични пријави од претходната година против 7.320 лица, така што во вкупен обем на работа имале кривични пријави против 27.043 полнолетни сторители на кривични дела, што во однос на обемот на работа во 2009 година претставува зголемување за 562 лица или 2,12%.

Податоците за обемот на работа во 2010 година по одделни виши јавни обвинителства со подрачните обвинителства и односот со обемот на работа во претходните години се искажани во табелата:

Вишо јавно обвинителство со подрачните основни обвинителства	2008	2009	2010	
Скопје	18.520	15.993	16.262	+269
Битола	3843	4119	4.218	+99
Штип	3103	3354	3.455	+101
Гостивар	-	3.015	3.108	+93
Вкупно	25.466	26.481	27.043	+562

Од изнесените податоци во табелата произлегува дека зголемувањето во вкупен обем на работа од 562 лица, во однос на претходната година е резултат на зголемувањето во обемот на работа евидентирано кај сите четири виши јавни обвинителства и тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје за 269 лица или 1,68%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола за 99 лица или 2,43%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип за 101 лице или 3,01% и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за 93 лица или 3,08%.

2. Подносителите на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 19.714 полнолетни сторители на кривични дела, во 2010 година најголемо учество со поднесени пријави против 12.904 лица или 65,46% заема Министерството за внатрешни работи, потоа се оштетени граѓани со 2.572 лица или 13,06%, а учеството на останатите субјекти е како во табелата:

ВЈО	Вкупно пријави по лица	Подносителите					
		МВР	Граѓани	Оштетени правни лица	Други државни органи	Иницијатива на ЈО	Останати
Скопје	10.454	4.836	1.052	1.526	603	384	53
Битола	3.752	2.181	796	253	364	158	/
Штип	3.061	2.166	388	119	208	73	107
Гостивар	2.447	1.721	336	44	167	120	59
Вкупно	19.714 100%	12.904 65,45%	2.572 13,06%	1.942 9,85%	1.342 6,8%	735 3,73%	219 1,1%

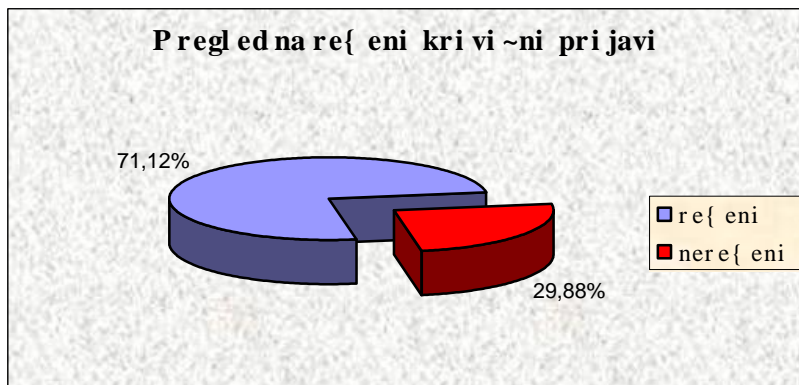
Од изнесените податоци во табелата може да се забележи дека Министерството за внатрешни работи има учество од 65,45%, но од особена важност е што учеството на оштетени физички, правни лица и други субјекти е 34,6% што не е занемарлив број, а е од влијание не само на видот на одлуките по такви пријави, туку и на бројот на нерешени пријави, за што ќе стане збор подолу.

3. Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Во 2010 година основните јавни обвинителства во работа имале кривични пријави против вкупно 27.043 лица, од овој број решени се пријави против 18.962 лица или 71,12%, што во однос на решени пријави во 2009 година претставува незначително намалување од 1,2%.

На крајот на 2010 година како нерешени кривични пријави останале против 8.081 лице или 29.88%, што пак во однос на нерешени во претходната година е зголемување за 2,1%.

Од вкупниот број на нерешени кривични пријави против 8.081 лице како нерешени во јавните обвинителства статистички се евидентирани пријави против 87 лица или 1,1%, во МВР против 1.843 лица или 22,8% и во судот и други органи против 6.151 лице или 76,1%.

На подрачјето на вишото јавно обвинителство Скопје како нерешени евидентирани се пријави против 6.403 лица или 39,4%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола против 580 лица или 13,96%, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип против 398 лица или 11,52% и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар против 691 лице или 22,3%.

Како што може да се забележи, најголем број и процент а нерешени кривични пријави е евидентиран на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје, кое нешто се должи на фактот што во вкупен обем на работа ова обвинителство учествува со 16.262 пријавени лица или 60,1%, а само Основното јавно обвинителство Скопје со 11.582 лица или 42,8%, така што не само заради обемот на работа, туку и поради сложеноста, структура на криминалитетот, квалитетот на пријавите, а и поради објективни причини што истражните судии не биле во можност да ги завршат постапките по поднесени предлози за преземање на определени истражни дејствија, се причини за поголем број и процент на нерешени кривични пријави.

Во поглед на нерешени кривични пријави, не само во јавните обвинителства, туку и оние што се евидентирани како такви во МВР и други органи, нужно е да се истакне дека во најголем број случаи се работи за пријави поднесени од оштетени физички и правни лица и други субјекти и се работи за пријави со непоткрепени докази, отсуство на доволно основи на сомненија за да се иницира постапка пред суд и била реална потреба за проверување на наводите во истите, а кое нешто директно влијаело за примена на институтот собирање потребни известувања, било непосредно од самите јавни обвинители, било преку МВР и други органи. Јавното обвинителство постојано инсистира проверки да се вршат непосредно од самите обвинители, но тоа не секогаш и не за сите кривични дела е можно.

б) Барања за собирања на потребни известувања

Во 2010 година основните јавни обвинителства институтот Барање за собирање потребни известувања од чл.144 ст.2 и ст.3 од Законот за кривичната постапка е користен на начин што јавните обвинители од МВР барале собирање на потребни известувања, податоци или да се преземат други мерки за откривање на кривично дело и сторителот, или тоа го правеле преку други надлежни други органи и институции, а во немал број случаи и самите се ангажирале во прибирање на таквите податоци.

Во 2010 година од основните јавни обвинителства биле поднесени 5.235 барања за собирање потребни известувања, од тоа 2.148 до МВР, 1.369 до други државни органи и институции и во 2.718 случаи тие непосредно биле ангажирани во собирањето на податоците. Во однос на 2009 година се бележи зголемување од 762 барања за собирање потребни известувања.

Наша оценка е дека овластувањата дадени од чл.144 ст.4, 5 и 6 од ЗКП, во поглед на можноста за самостојни проверки на податоците императивно е потребно јавните обвинители да ги користат во полн капацитет во секој поединечно можен случај.

в) Предлози за преземање на определени истражни дејствија

Основните јавни обвинителства институтот Предлози за превземање на определени истражни дејствија предвиден во чл.418 од ЗКП, во извештајниот период го користеле постапувајќи по кривични пријави против 4.541 лице што во однос на претходната година е повеќе за 734 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје овој институт најмногу е користен, и тоа против 3.252 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола против 1.763 лица на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип против 210 лица и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар против 316 лица.

Споредбените податоци за примена на овој институт во однос на претходната година покажуваат тенденција на зголемување и тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје против 564 лица, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола против 160 лица и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип против 35 лица, а единствено намалувањето е евидентирано на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар и тоа за 25 лица.

Имајќи го предвид фактот дека институтот се применува за полесни кривични дела за кои е запрета казна затвор до 3 години, нужно е при неговото користење да се води сметка за обемот на дејствијата што се предлагат јавните обвинители да бидат рационални, воедно јавните обвинители се во обврска постојано да ги контролират постапките заради кратките рокови на застареност, а морат да ја зајакнат сопствената истражувачка функција без вклучувањето на истражниот судија.

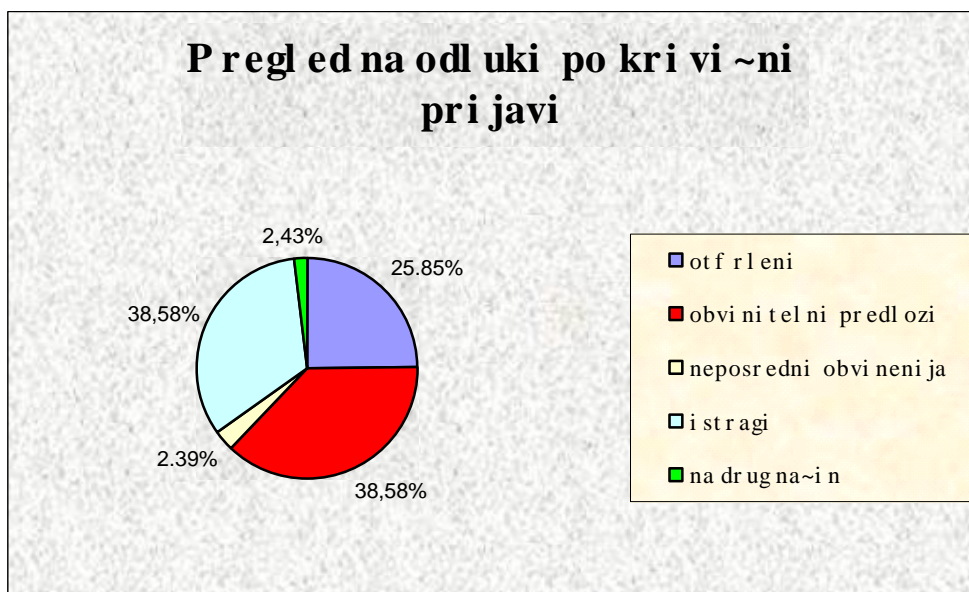
4. Одлуки по кривични пријави

а) Број и структура

Основните јавни обвинителства, од вкупно кривични пријави против 27.043 лица по кои постапувале во 2010 година, решиле кривични пријави против 18.962 лица или 71,12%. На крајот на годината како нерешени останале кривични пријави против 8.081 лице или 29,88%.

Структурата на одлуките кои се донесени од основните јавни обвинителства покажува дека:

- 1) Отфрлени се кривични пријави против 4.902 лица или 25,85% од пријавените лица, кој е идентичен со претходната година;
- 2) Со поднесени обвинителни предлози постапено е по пријави против 7.317 пријавени лица или 38,58%;
- 3) Поднесени се непосредни обвинителни акти против 453 лица или 2,39%;
- 4) Против 5.830 лица или 30,70% биле поднесени барања за спроведување на истрага, и
- 5) Против 460 лица или 2,43% пријавите се решени на друг начин.

б) Отфрлени кривични пријави

Од вкупниот број на решените кривични пријави против 18.962 лица со решение за отфрлање на кривични пријави решени се против 4.902 лица или 25,85%.

Како и претходните години најприменувани основи за отфрлање на кривичните пријави се: дека пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност и заради непостоење на доволно основи на сомнение дека пријавеното лице не го сторило кривичното дело. Институтите од чл.145 и 146 од ЗКП во практично постапување не се доволно применети, иако постојано се инсистира на нивната примена. Примената на овие институти најповеќе е присутна на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје и тоа кај Основното јавно обвинителство Скопје со отфрлени пријави против 517 лица.

Основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје имаат отфрлено кривични пријави против 2.394 лица што е 25,46% од вкупно решените пријави по лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола отфрлени се кривични пријави против 1.279 лица, што е 35,2% од вкупниот број на решени кривични пријави по лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип отфрлени се кривични пријави против 729 лица што е 23,8% од вкупниот број на решени кривични пријави по лица, а на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар отфрлени се кривични пријави против 500 лица или 20,7% од вкупно решени кривични пријави.

Карактеристично е што најголем број на отфрлени кривични пријави имат Основно јавно обвинителство Битола 41,8%, Основно јавно обвинителство Ресен 37,2%, Основно јавно обвинителство Охрид 34,5% и Основно јавно обвинителство Штип 29,5%.

в) Поднесени барања за спроведување истрага

Основните јавни обвинителства во 2010 година до истражните судии поднеле барања за спроведување истрага против 5.830 лица, или 30,75% од решените пријави, што во однос на поднесени барања за истрага во претходната година е помалку за 679 лица.

Истражните судии во 2010 година постапувале и по нерешени истраги против 5.777 лица, така што вкупно во работа имале истраги против 11.607 лица, што во однос на 2009 година кога имале истраги против 12.513 лица е помалку за 906 лица.

Од вкупниот број на истраги по кои е постапувано решени се истраги против 6.403 лица или 55,16%, а на крајот на годината како нерешени останале против 5.204 лица или 44,84%.

г) Учество во истрагата

Основните јавни обвинителства учествувале во истрага при распит на обвинети лица и сведоци за 4.333 лица.

При увиди и вештачења јавните обвинители имале учество во 703 случаи.

д) Примена на мерката притвор

Мерката притвор во 2010 година е применета против 693 лица, што во однос на 680 лица во 2009 година е незначително зголемување од 13 лица. Од годишните извештаи на јавните обвинителства произлегува дека во најголем број случаи мерката притвор траела до 30 дена, а во помал број до 60, 90 или преку 90 дена. Времетраење на притворот согласно одредбите на ЗКП е врзано за висината на казната за поодделни кривични дела.

Во однос на претходната година се забележува дека на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје со подрачните основни јавни обвинителства мерката притвор била помалку определена за 30 лица, додека кај останатите виши обвинителства има зголемување и тоа: кај Вишо јавно обвинителство Битола за 23 лица, Вишо јавно обвинителство Штип за 16 лица и Вишо јавно обвинителство Гостивар за 4 лица.

Како и претходните години мерката притвор била најприменувана спрема сторителите на кривични дела против имотот, потоа за кривични дела против животот и телото и кривични дела против здравјето на луѓето.

Предвид на фактот да мерката притвор од јавните обвинители е предлагана, а од истражните судии прифакана по сите основи од чл.184 ст.1 т.1, 2 и 3 од ЗКП, се наметнува заклучок дека ниту јавните обвинители ниту пак судот, имале рестриктивен однос кон секоја точка одделно и дека станува збор за формализирање на основите без да во секој случај се дадат релевантни податоци за основаноста на нивната примена.

5) Одлуки по спроведена истрага

Од вкупниот број на истраги против 11.607 лица, по кои постапувале истражните судии во 2010 година решение се истраги против 6.403 лица или 53,8%, а на крајот на годината останале нерешени истраги против 5.204 лица или 46,2%.

Во однос на претходната година кога од вкупно истраги против 12.513 лица биле решени против 6.738 лица или 53,8%, а останале нерешени истраги против 5.775 лица или 46,2%, имаме зголемување на повеќе решени истраги за 1,4% и намалување на нерешени истраги исто така за 1,4%.

Податоците на одлуки по вид и број на решени истраги се искажани во следната табела:

Вишо јавно обвинителство	Обвиненија	Изјави за откажување од гонење	Прекратени	Решени на друг начин
Скопје	3.081	603	311	76
Битола	749	238	/	9
Штип	671	142	2	18
Гостивар	437	/	1	14
ВКУПНО:	4.938	1.024	314	127

Од горното произлегува дека против 4.938 лица или 77,12% поднесени се обвинители акти, против 1.024 лица или 15,99% дадени се изјави за откажување од гонење, прекратени се истраги против 314 лица или 4,9% и на друг начин решени против 127 лица или 1,98%.

6) Обвиненија

Во 2010 година јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 12.708 лица, што е за 274 лица помалку во однос на претходната година.

Од вкупниот број на поднесените обвиненија, против 7.317 лица се поднесени обвинителни предлози, против 450 лица се поднесени непосредни обвиненија и против 4.938 лица се поднесени обвинителни акти по спроведени истраги.

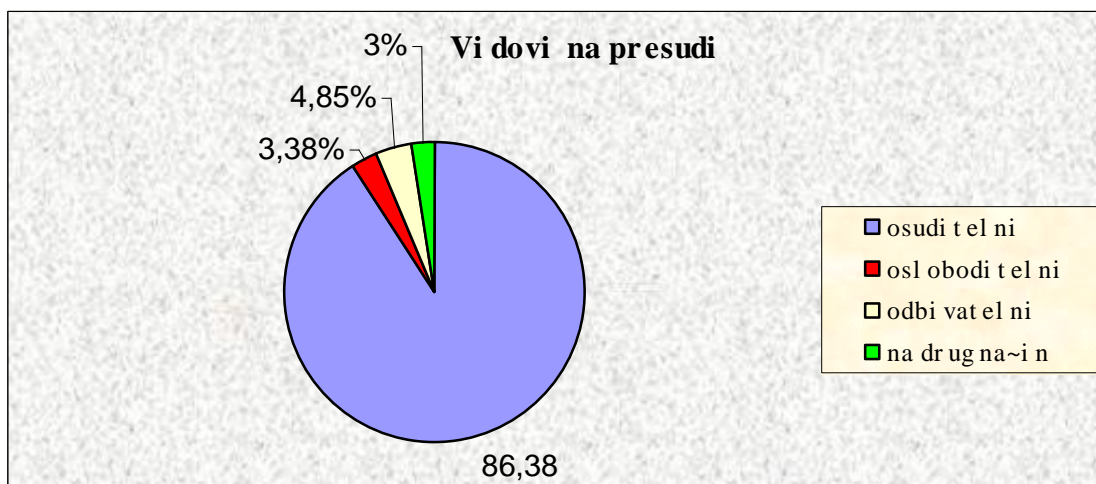
а) Одлуки на судот по поднесените обвиненија

Во 2010 година основните судови постапувале по поднесени обвиненија против вкупно 25.106 лица од кои против 12.708 лица биле поднесени во текот на годината, а против 12.398 лица што останале непресудени од претходните години.

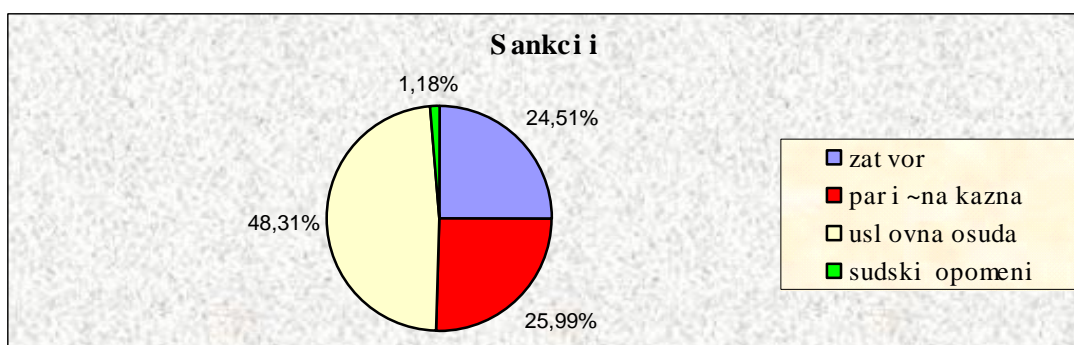
Во 2010 година биле донесени пресуди против 12.610 лица, што во однос на 2009 година е помалку за 165 лица или 1,31%.

Според видот на пресудите, состојбата е следната:

Вид на пресуди	Број на лица	Процент
осудителни пресуди	10.892	86,38%
ослободителни пресуди	426	3,38%
одбивателни пресуди	612	4,85%
запирање по предавање на обвинителниот акт на судот и по повлечено обвинение	370	3%

Од осудителните пресуди донесени против 10.899 лица, судовите изрекле условни осуди против 5.262 лица или 48,31%, парични казни против 2.831 лице или 25,99%. Затворските казни се изречени спрема 2.670 лица или 24,51%. Судски опомени се изречени за 129 лица или изразени во проценти 1,18%.

На крајот на 2010 година останале непресудени обвиненија против 12.676 лица што во однос на непресудени обвиненија во 2009 година е повеќе за 278 лица.

Б. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД МАЛОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

1. Примени кривични пријави

Во 2010 година примени се кривични пријави спрема 2.350 малолетници што во вкупен обем на работа по кривични пријави против познати сторители на кривични дела од 21.064 лица претставува учество од 11,2%.

Во текот на годината јавните обвинителства постапувале и по нерешени кривични пријави против 100 малолетници од претходната година, така да во вкупен обем на работа имале кривични пријави спрема 2.450 малолетници.

Од вкупниот број на кривични пријави по кои е постапувано решени се во 2010 година 2.355 или 96,12% , а на крајот на годината останале нерешени пријави спрема 95 малолетници или 3,88%. Од вкупниот број на нерешени кривични пријави во јавното обвинителство се евидентирани само 7 , а останатите се кај други органи.

Од 2.355 решени пријави спрема 912 малолетника или 38,8% се офрлени кривични пријави, спрема 1.310 малолетници или 57,7% поднесени се барања за поведување на подготвителна постапка и на друг начин решени се спрема 133 малолетници или 5,6%.

Од 912 отфрлени пријави, 517 се деца или 56,6%, а 395 или 43,6% се отфрлени со примена на начелото на опортунитет и други основи.

2. Подготвителна постапка

Во 2010 година спрема 1.310 малолетници се поднесени барања за поведување на подготвителна постапка, што во однос на претходната година е помалку за 145 малолетници.

Во текот на годината судии за малолетници постапувале и по нерешени подготвителни постапки против 777 малолетници од претходната година, така што вкупно во работа имало постапки спрема 2.087 малолетници.

Во 2010 година решени се подготвителни постапки спрема 1.514 малолетници, а на крајот на годината како нерешени останале спрема 573 малолетници.

По завршените подготвителни постапки од страна на јавните обвинителства се поднесени предлози за изрекување воспитни мерки спрема 1.101 малолетници, предлози за казнување спрема 91 малолетници, спрема 295 малолетници се поднесени предлози за запирање на постапката, спрема 3 малолетници постапката била решена на друг начин и спрема 58 малолетници подготвителната постапка е прекратена.

3. Предлози за примена на воспитни мерки и за казнување

Во 2010 година од основните јавни обвинителства биле поднесени предлози за изрекување на воспитни мерки спрема 1.112 малолетника, а спрема 91 малолетник предлози за казнување. Во однос на 2009 година кога биле поднесени предлози за

изрекување на воспитна мерка спрема 1.342 малолетници и спрема 11 малолетници предлози за казнување имаме повеќе поднесени предлози за казанувања спрема 80 малолетници и помалку поднесени предлози за изрекување воспитни мерки спрема 241 малолетник.

4. Одлуки на судот и жалби на јавните обвинители

Во 2010 година од страна на судии за малолетници донесени се одлуки спрема 964 малолетници, од тоа спрема 887 малолетници изречени се воспитни мерки, спрема 53 заводски мерки, спрема 7 малолетнички затвор и спрема 1 малолетник изречена мерка за безбедност.

Против одлуки на судии за малолетници јавните обвинители вложиле вкупно 32 жалби, од нив уважени се 27, а 2 се одбиени. Од малолетници и нивни бранители биле вложени вкупно 16 жалби, од кои 4 се уважени, а 12 одбиени.

В. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД НЕПОЗНАТИ СТОРИТЕЛИ

Во Јавните обвинителства во извештајната година се примени кривични пријави против 17.223 непознати сторители на кривични дела, што во однос на 14.603 во 2009 година претставува зголемување од 2.620 пријавени лица. Јавните обвинителства по новопримени кривични пријави ставиле 15.376 барања за собирање потребни известувања и откривање на сторители на кривични дела и 74 предлози за преземање на одредени истражни дејствија.

Во 2010 година јавните обвинители вкупно во работа имале кривични пријави против 104.254 непознати лица, од кои 87.031 од претходните години по кои сторителите на кривични дела останале неоткриени. Од јавните обвинители по основ на застареност биле отфрлени кривични пријави против 8.570 непознати сторители на кривични дела.

Органите за внатрешни работи во извештајната година откриле сторители по вкупно 1.543 кривични пријави, од кои 494 по пријавите поднесени од претходни години. На крајот на годината останале неоткриени сторители по 94.031 кривични пријави.

Г. СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИ ДЕЛА

Во овој дел од Извештајот ќе бидат изнесени податоци за движењето на криминалот према структурата на кривичните дела. Посебно ќе биде дадено движењето на криминалот по пооделни глави од **Кривичниот законик** (Сл.весник на РМ бр.37/96), како и преглед на податоци за покарактеристични кривични дела во споредба со 2009 година.

Изнесените податоци за структурата на кривичните дела се однесува на број на кривични пријави по лица, поднесени обвиненија и донесени пресуди во извештајната година.

Во текот на 2010 година јавните обвинителства постапувале по кривични пријави против вкупно 27.043 полнолетни сторители на кривични дела, од кои новопримени се пријави против 19.714 лица, а против 7.329 лица што останале нерешени во претходната година. Тие во 2010 година имат поднесено обвиненија против вкупно 12.708 лица и тоа против 4.938 лица обвинителен акт по спроведена истрага, против 450 лица биле поднесени непосредни обвиненија и против 7.317 лица обвинителни предлози. Во текот на 2010 година првостепените судови постапувале по обвиненија против вкупно 25.106 лица, од кои против 12.398 што останале непресудени од претходните години и донеле пресуди против вкупно 12.610 лица, од кои осудителни се против 10.892 лица, ослободителни против 426 лица, одбивателни против 612 лица, а биле изречени за полесни кривични дела и судска опомена спрема 129 лица.

Податоците за кривичните пријави, поднесени обвиненија и донесени пресуди во последните три години се искажани во следниот преглед:

Видови одлуки	2008	2009	2010	разлика
Пријавени лица	19.298 - 1.174	20.185+887	19.714	-471
Незавршени кривични пријави	6.299+213	6.296-3	7.329	+1.033
Вкупно кривични пријави	25.466-32	26481+1.015	27.043	+562
Поднесени обвиненија по истрага	5.173+550	5576+403	4.938	-638
Непосредни обвиненија	566-76	361-205	453	+92
Обвинителни предлози	7.174-532	7045-129	7.314	+269
Вкупно обвиненија	12.913+94	12.982+69	12.708	-274
Осудителни пресуди	11.530-251	10.975-555	10.763	-212
Ослободителни пресуди	377+57	360-17	426	+66
Одбивателни пресуди	491-42	504+13	612	+108
Судски опомени	150-	167+17	129	-38
Вкупно обвиненија	13.124+340	12.775-349	12.610	-165

- Запрени по предавање на обвинителен акт на судот 185+46 173 - 12 195+22
- Запирање на постапката по повлечено обвинение 152+46 99 - 53 175+76

Состојбата на структурата на криминалитетот според кривичните дела систематизирани према посебните глави на Кривичниот законик на Република Македонија е следната:

Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 1.296 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 348 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.644 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 880 лица. Судовите во 2010 година донеле првостепени пресуди према 720 лица.

Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 1.218 лице и незавршени против 318 лица или вкупно против 1.536 лица имаме зголемување за 106 пријавени лица, а зголемувањето е евидентирано и по однос на поднесени обвиненија против 64 лица, додека за 25 лица помалку се донесени првостепени пресуди.

Глава XV од КЗ - Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот

Во текот на 2010 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 691 лице, од кои новопријавени се 569 лица, а против 122 лица што останале нерешени во претходната година. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 344 лица, а судовите во 2010 година донеле првостепени пресуди према 275 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 632 лица од кои новопријавени се 507 лица, а против 125 лица што биле нерешени во претходната година имаме зголемување во обемот на пријавени лица за 59, зголемување на поднесени обвиненија за 64 лица и зголемување на донесени пресуди за 24 лица

Глава XVI од КЗ - Кривични дела против изборите и гласањето

Во текот на 2010 година за овие кривични дела е постапувано по вкупно кривични пријави против 60 лица, од кои само против 6 лица што биле примени во текот на годината, а против 54 лица што пријавите останале нерешени од претходната година. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле обвиненија против 3 лица, а судовите донеле пресуди против 37 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 262 лица, од кои против 60 лица се новопријавени, а 202 лица што останале нерешени од претходната година имаме намалување за 202 пријавени лица. Исто така, е евидентирано и помалку поднесени обвиненија против 56 лица и донесени пресуди за 1 лице.

Глава XVII од КЗ - Кривични дела против работните односи

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 105 лица што заедно со нерешени кривични пријави од поранешен период против 55 лица, претставува вкупна бројка од 160 лица по кои е постапувано. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 52 лица, а од страна на судовите биле донесени првостепени пресуди против 41 лице. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 140 лица од кои против 114 лица се новопријавени и против 26 лица што останале нерешени, а биле поднесени обвиненија против 23 лица и од судовите пресудени се 18 лица се бележи зголемување по однос на пријавени за 20 лица, обвиненија за 29 лица и пресудени за 23 лица.

Глава XVIII од КЗ - Кривични дела против честа и угледот

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 17 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 4 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 21 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 4 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 7 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 14 лица и незавршени против 6 лица или вкупно против 20 лица имаме зголемување за 1 лице, по однос на поднесени обвиненија намалување за 2 лица, а пак зголемување на донесени пресуди за 7 лица.

Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 140 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 18 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 158 лица. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 110 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 80 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 168 лица и незавршени против 24 лица или вкупно против 192 лица, биле поднесени обвиненија против 125 лица и пресудени се 104 лица, се бележи намалување за 54 пријавени лица, намалување на поднесени обвиненија за 15 лица и помалку пресудени за 24 лица.

Глава XX од КЗ Кривични дела против бракот, семејството и младината

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 577 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 173 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 750 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 454 лица, а од страна на судовите во 2010 година донеле првостепени пресуди према 396 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 573 лица и незавршени против 130 лица или вкупно против 703 лица, имаме зголемување за 47 лица, зголемување на поднесени обвиненија против 62 лица и зголемување на донесени пресуди за 65 лица.

Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 762 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 67 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 829 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 587 лица, а од судовите пресудени се 553 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 630 лица и незавршени против 46 лица или вкупно против 676 лица имаме зголемување за 153 лица, како и поднесени обвиненија против 433 лица имаме зголемување за 154 лица, а судовите донеле пресуди према 453 лица или повеќе за 100 лица.

Глава XXII од КЗ - Кривични дела против животната средина

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 230 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 60 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 290 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 117 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди према 101 лице. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 147 лица и незавршени против 32 лица или вкупно против 179 лица имаме зголемување за 111 лица, како и поднесени обвиненија против 78 лица имаме зголемување за 39 лица, а судовите донеле пресуди према 78 лица или помалку за 23 лица.

Глава XXIII од КЗ - Кривични дела против имотот

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 7.214 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 2.341 лице, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против вкупно 9.555 лица. Јавните обвинителства во 2010 година за овие кривични дела поднеле обвиненија против 5.209 лица, а страна на судовите донесени се пресуди против 4.892 лица. Во споредба со претходната 2009 година се бележи зголемување за 63 пријавени лица, а намалување на поднесени обвиненија против 123 лица и донесени пресуди за 70 лица.

Глава XXIV од КЗ - Кривични дела против споменици на културата, архивскиот материјал и природните реткости

Во текот на 2010 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 8 лица, и заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 3 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 11 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 4 лица, а од судовите донесени се пресуди против 11 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 23 лица биле поднесени обвиненија против 11 лица, а пресудени биле 5 лица се забележува намалување за 12 пријавени лица и 7 обвинети лица, а зголемување на пресудени за 6 лица.

Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството

Во текот на 2010 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 957 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 234 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.191 лице. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 580 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 441 лице. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 764 лица и заедно со незавршени против 223 лица или вкупно против 987 лица, биле обвинети 503 лица, а пресудени 383 лица имаме зголемување на пријавени за 204 лица, на поднесени обвиненија за 77 лица и донесени пресуди за 58 лица.

Глава XXVI од КЗ - Кривични дела против општата сигурност на луѓето и имотот

Во текот на 2010 година, за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 219 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 93 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 312 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 189 лица, а од страна на судовите биле донесени првостепени пресуди према 170 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 356 лица, од кои обвинети се 178 лица, а од страна на судовите пресудени 207 лица, се бележи намалување на број на кривични пријави за 44 лица, зголемување на поднесени обвиненија за 11 лица и намалување на пресудени за 207 лица.

Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 3.449 лица и заедно со кривичните пријави од поранешниот период против 2.127 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 5.576 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 2.189 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела пресудени се 2.325 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 5.458 лица, а биле 2.425 лица и донесени пресуди против 2.610 лица се бележи зголемување на пријавени за 118 лица, зголемување на донесени пресуди за 285 лица и помалку обвинети за 236 лица.

Глава XXVIII од КЗ - Кривични дела против државата

Во 2010 година за кривични дела од оваа глава нема новопријавени лица, а е постапувано по пријава против 1 лице од претходни години и таа останала нерешена на крајот на годината, така што нема ниту поднесено обвинение, ниту пак пресудени лица за овие кривични дела. Во 2009 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 3 лица, од јавниот обвинител било поднесено обвинение против 1 лице и истото останало непресудено.

Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 4 лица и заедно со нерешена пријава против 1 лице, тоа е постапувано по кривични пријави против вкупно 5 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле обвиненија против 3 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 9 лица. Во споредба со претходната година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 7 лица, биле обвинети 2 лица и пресудени 9 лица, имаме намалување за 2 пријавени лица, зголемување на поднесени обвиненија за 1 лице, а идентичен е бројот на пресудени лица.

Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 1.711 лице и заедно со нерешени пријави против 811 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против вкупно 2.522 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 236 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди против 303 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 2.340 лица, биле поднесени обвиненија против 478 лица и од првостепените судови пресудени 349 лица, се бележи зголемување на пријавени лица за 182, а намалување на поднесени обвиненија за 242 лица, а и од судовите помалку биле донесени пресуди за 46 лица.

Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 551 лице и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 184 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 735 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 160 лица, а од судовите биле донесени првостепени пресуди против 154 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 630 лица, биле поднесени обвиненија против 206 лица и пресудени 220 лица се забележува намалување на број на пријавени лица за 105, но и намалување на обвинети за 46 лица и помалку пресудени 66 лица.

Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 761 лице и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 410 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.171 лице. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 543 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела биле донесени пресуди против 679 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.380 лица биле обвинети 676 лица и пресудени 810 лица, имаме намалување за 209 пријавени лица, за 133 обвинети лица и за 131 пресудено лице.

Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 1.054 лица и заедно со кривичните пријави од поранешен период против 213 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 1.267 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 868 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 806 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.269 лица биле обвинети 766 лица и од судовите пресудени 956 лица, имаме намалување за 2 пријавени лица, повеќе обвинети 102 лица, но и помалку донесени пресуди за 150 лица.

Глава XXXIV од КЗ - Кривични дела против човечноста и меѓународното право

Во текот на 2010 година за овие кривични дела не се евидентирани кривични пријави по кои е постапувано, но е поднесено обвинение против 1 лице, а од страна на судот е донесена првостепена пресуда исто така против 1 лице. Во 2009 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 6 лица, биле поднесени обвиненија против 2 лица, а од страна на првостепените судови донесени се пресуди против 18 лица.

Кривични дела по посебни закони

Во текот на 2010 година за овие кривични дела примени се вкупно кривични пријави против 83 лица и заедно со кривични пријави од поранешен период против 10 лица, во извештајниот период било постапувано по кривични пријави против 93 лица. Јавните обвинителства во 2010 година поднеле вкупно обвиненија против 74 лица, а судовите донеле пресуди против 235 лица. Во споредба со претходната 2009 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 151 лице, биле поднесени обвиненија против 163 лица и од страна на судовите донесени пресуди против 187 лица, имаме намалување за 58 пријавени лица, намалување за 89 обвинети лица, но и повеќе пресудени 48 лица.

За движењето на криминалот по поедини карактеристични кривични дела кои се појавуваат во поголем обем во структурата на кривичните дела во 2010 година, во споредба со 2009 година, го даваме во следниот преглед:

КРИВИЧНО ДЕЛО	пријавени лица		обвиненија		пресуди	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото						
- Убиство чл.123 ст.1	35	62	39	34	44	18
- Убиство чл.123 ст.2	15	27	11	18	12	18
- Убиство во обид	44	22	28	23	19	18
- Тешка телесна повреда чл.131	415	396	251	271	250	252

Глава XV од КЗ- Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот						
-Противправно лишување од слобода чл.140	57	45	48	33	41	21
-Грабнување чл.141	46	42	34	27	21	22
Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал						
-Силување чл.186	41	41	31	34	35	15
-Полов напад врз дете чл.188	64	60	45	47	33	31
Глава XX од КЗ - Кривични дела против бракот семејството и младината						
-Неплаќање издршка чл.202	266	274	227	271	212	245
Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето						
-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори - чл.215	484	634	374	495	392	467
Глава XXIII од КЗ- Кривични дела против имотот						
-Кражба чл.235 став 1	2558	2149	1791	1654	1904	1730
-Тешка кражба чл.236	2468	2447	2274	2231	2024	1956
-Разбојништво чл.237	227	258	191	190	151	199
-Затајување чл.239	172	192	96	79	78	95
-Измама чл.247	1091	1152	410	618	334	314
Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанство						
- Фалсификување пари чл.268	99	140	65	87	62	83
- Криумчарење чл.278	126	88	29	72	137	105
- Даночно затајување чл.279	370	468	116	247	87	106
Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај						
- Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот чл.300	757	631	583	470	578	530
Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили						
- Самоволно оддалечување и бегство од вооружените сили чл.344	1	1	2	/	3	2

Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност						
- Злоупотреба на службената положба и овластување чл.353	1489	1510	397	259	277	246
- Примање поткуп чл.357	20	25	16	17	9	12
-Фалсификување службена исправа чл.361	42	50	9	10	11	8
Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството						
- Неизвршување на судска одлука чл.377	39	41	7	13	13	13
Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај						
-Фалсификување исправа чл.378	902	653	594	471	768	646
Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред						
-Спречување службено лице во вршење службено дејствие чл.382	133	162	115	144	113	139
- Насилство чл.386	/	363	/	283	/	196
-Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи чл.396	254	198	187	197	264	220

Д. ПРАВНИ ЛЕКОВИ

1. Редовен правен лек - Жалба

а) Вишите јавни обвинителства во 2010 година постапувале по жалбите на првостепените пресуди против вкупно 6.404 лица.

Од вкупниот број на поднесени жалби по кои е постапувано, од основните јавни обвинителства поднесени се жалби против 1.859 лица , од обвинетите жалби против 4.421 лице, а 124 жалби биле изјавени од оштетени лица.

Постапувајќи по поднесените жалби вишите јавни обвинителства ставиле предлози против 2.302 лица жалбите да се уважат, против 3.865 жалбите да се одбијат и против 72 лица жалбите делумно да се уважат. Истовремено одлучиле против 165 лица жалбите да бидат отфрлени како ненавремени или недозволени, а во 207 случаи не биле овластени да се изјаснат по жалбите.

Јавните обвинители учествувале на 1.417 јавни седници и на 2.879 нејавни седници, а истовремено учествувале и на 23 одржани главни претреси пред второстепените судови.

Апелационите судови одлучувајќи по жалбите во 4.480 случаи го уважиле предлогот на јавните обвинители, а во 685 случаи донеле одлука поинаква од предлогот.

б) Постапувањето по поднесени жалби поединечно по виши јавни обвинителства е како што следи:

- Вишо јавно обвинителство Скопје

Во текот на 2010 година ВЈО Скопје постапувало по 3.483 жалби, изјавени против одлуките на првостепените судови. Од вкупниот број жалби по лица, 841 се изјавени од основните јавни обвинителства, 2.608 од обвинетите и 34 жалби биле изјавени од оштетените.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	Обвинет	Оштетен	Вкупно
841	2.608	34	3.483

Во текот на 2010 година во смисол на чл.387 ст.2 од ЗКП, биле поднесени 2.684 предлози, а во смисол на чл.457 ст.2 од ЗКП 799 предлози.

Предлози на јавен обвинител по изјавените жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
2684	799

Од вкупно ставени предлози против 3.483 лица, јавните обвинители одлучиле жалбите против 985 лица да се уважат, против 24 делумно да се уважат и во 2.265 случаи жалбите да се одбијат. Во 41 случај се дадени предлози жалбите да се отфрлат како ненавремени или недозволени, а во 118 случаи не дале свој преглед по повод поднесени жалби, бидејќи таквите биле поднесени по основ на трошоците на постапката или пак од страна на обвинетите за кривични дела за кои гонењето се презема по приватна тужба.

Број и структура на дадените предлози			
Да се уважи	Делумно да се уважи	Да се одбие	Да се отфрли
985	24	2.265	41

Во текот на 2010 година вишите јавни обвинители во 50 случаи се откажале од изјавените жалби на основните јавни обвинители, што во споредба со 2009 година кога се откажале во 55 случаи е намалување за 5. Бројот на жалбите со кои се откажал јавниот обвинител спореден со вкупниот број на поднесени жалби од страна на основни јавни обвинителства е незначителен што зборува во прилог дека основни јавни обвинителства во најголем број случаи поднеле основани жалби.

За причините поради кои вишиот јавен обвинител се откажал од жалбите поднесени од страна на основните јавни обвинителства, истите со службена белешка се известувани.

Повлечените жалби, во најголем број се за кривични дела од областа на сообраќајот, имотните дела, а во поретки случаи се за други кривични дела.

Во текот на 2010 година вишиот јавен обвинител учествувал на 854 јавни седници и на 1.246 нејавни седници одржани пред апелациониот суд. Јавните обвинители само во 7 случаи го измениле поднесениот писмен предлог до второстепениот суд .

Апелациониот суд од вкупно 3.483 поднесени предлози одлучил по 2.992 или 85,9%, од тоа со мериторни одлуки по жалбите против 2.353 лица или 78,6%, а на крајот на годината не донел одлука по жалби против 491 лице или 14,1%. Во изнесените бројки не влегува број на жалби што административно се вратени, ниту пак број на одлуки на второстепениот суд со кои одлучил поинаку од предлогот на јавниот обвинител.

Од вкупниот број на решени жалби од второстепениот суд потврдени се против 1.929 лица или 64,5%, преправени 424 или 14,1% и укинати пресуди против 639 лица или 21,4%.

Од 448 преправени првостепени одлуки за 210 лица или 49,5% казните се зголемени, а за 214 лица или 50,5% казните се намалени.

Одлуките на апелациониот суд во 2.212 случаи или 73,9% се совпаѓаат со предлогот на јавниот обвинител.

Во извештајната година од страна на ВЈО Скопје иницирани се само 2 барања за заштита на законитост.

- Вишо јавно обвинителство Битола

Во текот на 2010 година во ВЈО Битола биле примени жалби на првостепените пресуди против вкупно 1.160 лица.

Од вкупниот број најголем број се жалбите изјавени од обвинетите и тоа 783 или 67,5%, потоа од основните јавни обвинители 348 или 30% и од оштетените 29,5%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	вкупно
348	783	29	1.160

Во однос на претходната 2009 година основните јавни обвинители вложиле 52 жалби повеќе, обвинетите 37 повеќе, додека кај оштетените се забележува намалување од 8 жалби.

Од страна на ВЈО Битола биле повлечени 10 жалби или повеќе од претходната година за 6 лица, а за причините за повлекувањето основните јавни обвинителства писмено се известени.

Од вкупно изјавените жалби за 1.160 лица јавниот обвинител постапил за сите жалби, при што одлучил 657 или 56,6% жалбите да се одбијат како неосновани, да се уважат 380 или 27,7%, делумно да се уважат 19 или 1,6%, да се отфрлат како недозволени и неблагоприятни 65 или 5,6%, 10 жалби на основните јавни обвинители или 0,9% биле повлечени и административно вратени 29 или 2,5%.

Во текот на 2010 година јавниот обвинител зел учество на 114 јавни и на 554 нејавни седници или вкупно 668 седници.

По поднесените жалби Апелациониот суд Битола донел 1.026 одлуки од кои 794 или 77,4% како во предлогот на ВЈО Битола и 232 или 22,6% поинаку од неговиот предлог.

Во текот на 2010 година од страна на ВЈО Битола биле поднесени 15 иницијативи за подигање Барање за заштита на законитоста, од кои од Јавниот обвинител на РМ прифатени се 3 или 18,7%, 5 иницијативи или 31,3% биле одбиени, а по 8 иницијативи или 50% не е постапено во извештајната година.

- Вишо јавно обвинителство Штип

Во 2010 Вишото јавно обвинителство Штип постапувало по 940 изјавени жалби.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите 575 или 61,1%, потоа од основните обвинители против 354 лица или 37,6%, од од оштетените за 12 лица или 1,3%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	вкупно
354	275	12	941

Од вкупно 941 жалба поднесени против првостепените одлуки, против 263 лица се по обвинителни предлози, а по обвинителни акти против 678 лица. Јавниот обвинител ставил предлог за 371 лице жалбата да се уважи, за 494 лица жалбата да се одбие, за 22 лица жалбата делумно да се уважи, за 33 лица жалбата да се отфрли како ненавремена или недозволена.

По жалбите против 20 лица Вишо јавно обвинителство не дало предлози, затоа што се работело за погрешно доставени предмети, за кои во конкретните случаи кривичното гонење било од страна на приватните тужители, а била повлечена жалба само против 1 лице.

Одлуките на Апелациониот суд во Штип биле идентични со предлозите на Вишото обвинителство во 783 случаи или 75,9% од решените, а во 249 или 24,1% одлуките биле различни од неговиот предлог.

Јавните обвинители учествувале во 136 јавни и 563 нејавни седници пред Советите на Апелациониот суд Штип.

- Вишо јавно обвинителство Гостивар

Вишото јавно обвинителство во Гостивар во текот на 2010 година, постапувало по изјавени жалби против првостепените пресуди против вкупно 820 лица.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите и тоа 455 или 55,5%, потоа од основните обвинители против 316 лица или 38,5% а најмалку од оштетените 49 или 6%.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	Вкупно
316	455	49	820

Од вкупно изјавени жалби на првостепени пресуди против 820 лица страна на Вишото јавно обвинителство во смисла на чл.387 ст.2 од ЗКП се ставени 589 предлози, а во смисла на чл.457 ст.2 од ЗКП 181 предлог, а структура на одлуките е следната: против 296 лица е ставен предлог жалбите да се уважат, против 7 лица делумно да се уважат и

против 449 лица жалбите да се одбијат. Во 40 случаи вишиот јавен обвинител не дал предлог, бидејќи не бил овластен според законот. Се работело за жалби по основ на трошоци и жалби на обвинети за кривични дела за кое гонењето се презема по приватна тужба.

Предлози на јавни обвинители по изјавени жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
589	231

Во извештајниот период, од страна на вишиот јавен обвинител, повлечени се само 2 жалби, поднесени од основните јавни обвинители, за причините на повлекувањето истите биле известени.

Во 2010 година вишиот јавен обвинител учествувал на 313 јавни и 516 нејавни седници пред Советот на Апелациониот суд во Гостивар, а 1 зел учество и на главен претрес.

Одлуките на Советот на Апелациониот суд во Гостивар се идентични со предлозите на Вишото јавно обвинителство во 691 случај или 83,4% од решените, а во 138 или 16,6% одлуките на судот се различни од дадениот предлог на јавниот обвинител.

Во текот на 2010 година Вишото јавно обвинителство Гостивар, нема поднесено иницијатива за подигање барање за заштита на законитоста.

2. Вонредни правни лекови

а) Во кривична постапка

Јавното обвинителство на Република Македонија, во текот на 2010 година, примило 451 иницијатива за подигање барање за заштита на законитост, од кој број 32 иницијативи се поднесени од јавните обвинителства.

Од вкупниот број на примени иницијативи 351 иницијатива биле за подигање на барање за заштита на законитост против судски пресуди за кривични дела. Од нив 275 се одбиени, 36 прифатени, а на крајот на годината останале нерешени 40 иницијативи. Од 40 поднесени барања за заштита на законитоста, Врховниот суд на Република Македонија уважил 19, одбил 1 барање, а на крајот на годината останале нерешени 16 барања.

Од вкупниот број на 451 иницијатива, 84 се за подигање на барање за заштита на законитоста против пресудите за прекршоци. Од нив 61 биле одбиени, 16 прифатени, а на крајот на годината останале нерешени 7 иницијативи. Од 16 прифатени иницијативи од Врховниот суд на Република Македонија уважени се 9, одбиени се 2, а не е одлучено за 5 барања.

Во 2010 година Јавното обвинителство на Република Македонија пред Врховниот суд во жалбена постапка учествувал во 12 случаи по пресуди на второстепениот суд.

Во 2010 година Јавното обвинителство на Република Македонија постапувало и по 378 предмети по Барање за вонредно преиспитување на правосилна судска пресуда и по сите барања се има произнесено со образложени одговори доставени до Врховниот суд на Република Македонија.

Во извештајната година Јавното обвинителство на Република Македонија постапувало и по 293 предмети за Вонредно ублажување на казната и по сите нив е одлучено со образложен предлог до Врховниот суд на Република Македонија.

б) Граѓанско - судски постапки

Иако од 27.12.2005 година е на сила Законот за парничната постапка според кој Барање за заштита на законитоста како вонредно правно средство против првостепените одлуки донесени во граѓанска постапка е укинато и во 2010 година евидентирани се 20 иницијативи за подигање барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд на Република Македонија и сите се одбиени како недозволени.

в) Управно-судска и управна постапка

Покрај гонењето на сторителите на кривични дела, Јавното обвинителство е надлежно да презема правни дејствија и во управно судска и управна постапка. Во управно-судска постапка според Законот за управните спорови од 2006 година Јавниот обвинител на Република Македонија има овластување кај Врховниот суд на Република Македонија да подигне барање за заштита на законитоста против одлука на Управниот суд донесена по тужба за повторување на постапката. Во извештајната 2010 година примени се вкупно 31 иницијатива на странки. Јавниот обвинител према 29 иницијативи одлучил да не подигне, додека 2 иницијативи ги прифатил и подигнал БЗЗ. Врховниот суд се уште нема одлучено по подигнатите барања.

Во управната постапка, според Законот за општата управна постапка, Јавниот обвинител е овластен да вложи вонредни правни лекови, и тоа: да поднесе барање за заштита на законитоста, барање за поништување и укинување по право на надзор, како и да предлага огласување на решение за ништовно. Во извештајната 2010 година странките имаат поднесено 14 иницијативи за предлагање огласување на решение за ништовно, но Јавниот обвинител не прифатил ни една.

II. СТУДИСКО - АНАЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Јавното обвинителство законската обврска не ја исцрпува само преку постапувањето во областа на предметната активност, туку ги следи и проучува општествените односи и појави од интерес за остварување на јавнообвинителската функција.

Во текот на 2010 година, јавното обвинителство остварувањето на вонпредметните активности ги вршеше континуирано и секојдневно со следење и согледување на општествените односи и појави од непосреден интерес за остварувањето на јавнообвинителската функција.

Целта на таквите активности, беше целосно согледување на проблемите кои имаат негативен однос врз остварувањето на прогонот на извршителите на кривични и други казниви дела, насочување на активностите кон превентивно делување и координирано настапување на органите за откривање во попречувањето на криминално и незаконито работење на одредени субјекти во општеството.

Согласно со програмата за работа на Јавното обвинителство на Република Македонија во текот на 2010 година заедно со вишите јавни обвинителства, беа извршени контроли на работата на основните јавни обвинителства при што посебно внимание беше посветено на квалитетот и ажурноста во нивното постапување по кривичните пријави и предмети, и тоа преку контрола на работата на секој заменик основен јавен обвинител и основни јавни обвинители, за кои е донесена соодветна оценка за квалитетот на работата.

III. ПРЕСТАВКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ

До Јавното обвинителство на Република Македонија во 2010 година поднесени се 418 поднесоци, а од нив 87 кривични пријави и 331 преставки и други поднесоци. Кривичните пријави се доставени на надлежност на основните јавни обвинителства со барање Јавното обвинителство на Република Македонија, да биде информирано за постапувањето по пријавите. Од вкупно 418 поднесоци, 24 се поднесени од непознати лица, 155 се поднесени од физички лица и 151 од други органи и институции, а 1 барање евидентирано за слободен пристап до информации.

Поднесоците во најголем број случаи се однесуваат на постапувањето по определени предмети од страна на обвинителството и судовите од целата држава, на одлуките за отфрлање на кривичните пријави од основните обвинителства или пак на неажурно постапување по поднесени кривични пријави. Поднесоците со укажувања се доставени на постапување на надлежните основни јавни обвинителства, заради проверка на наводите, или на вишите јавни обвинителства, со барање Јавното обвинителство на Република Македонија да биде известно за исходот од постапките. По добиените известувања од обвинителствата, се информирани и подносителите на поднесоците.

IV. ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ЗА ГОНЕЊЕ НА ОРГАНИЗИРАН КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА

A.- В О В Е Д

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и во 2010 година својата функција ја остваруваше во рамките и во согласност со Уставот на Република Македонија, Законите и ратификувани меѓународни договори и согласно на чл.29 од Законот за јавното обвинителство и одредбите од Законот за судовите постапуваше пред Одделение за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, 2010 година, ја отпочна со намален број на јавни обвинители и тоа само со јавен обвинител на обвинителството и 7 јавни обвинители во истото. Во текот на годината, со избор на уште 4 нови јавни обвинители, дојде до делумно кадровско екипирање, но според систематизацијата потребно е да биде избран уште 1 јавен обвинител.

Мора да се нагласи дека ова обвинителство работи само со уште двајца советници од правна струка и еден дактилограф. Стечени искуства во работењето од претходните години го потврдуваат фактот дека бројот на извршителите ни оддалеку не одговара на обемот на работата, карактерот, тежината на криминалот за кој е стварно надлежно да постапува и сложеноста на предметите.

Во 2010 година работата на ова обвинителство дополнително беше усложена и од аспект на просторна, материјално-техничка и финансиска состојба, по двајца јавни обвинители во една канцеларија, делумна поврзаност со интернетот со веќе амортизирани компјутери, а и обемот на предвидените финансиски средства и динамиката на нивната реализација не беше доволна.

Меѓуинституционална и меѓународна соработка што ја презема Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, неговата проактивна улога во преткривичната постапка со насочување, координација на Одделението за организиран криминал при МВР, финансиската полиција во рамките на Министерството за финансии, заради откривање на сторителите на најтешки форми на кривични дела и обезбедување докази, постојано учество во текот на истрагите и на главни претреси и преземањето на други дејствија во сите фази на кривичната постапка, а и во неа, се факти за објективна оценка на условите на неговата работа.

За поуспешно остварување на функцијата на откривањето и прогонот на сторителите на кривични дела од областа на организиран криминал и корупција, за ова обвинителство од особена важност е отпочнатите активности за формирање на:

- Национален центар за активностите во борбата против организиран криминал, што поскоро да бидат завршени, бидејќи централизирањето на разузнувачки податоци за овој вид на криминал ќе биде од полза во борбата против истиот.

Во 2010 година ова обвинителство има посветено и особено внимание на едукацијата на јавните обвинители и на други облици на нивното стручно усовршување, во тој контекст се и преземените мерки и активности во врска со имплементацијата на измените на Кривичниот законик, а и на новодонесениот Закон за кривична постапка чија примена е од наредната година.

Сепак мора да се истакне дека јавните обвинители и сите вработени во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, со зголемен ангажман и залагањето го совладаа обемот на работа во 2010 година, а дека со успех ја извршија својата функција зборуваат податоците што ќе бидат изнесени во овој дел на извештајот.

Б.ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

1/ Обем на работа

Согласно чл.31 од Законот за Јавното обвинителство (Сл.весник 150/07), Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупцијата, постапува:

- за кривични дела извршени од структурирана група од три или повеќе лица, која постои одреден временски период и дејствува со цел да изврши едно или повеќе кривични дела за кои е предвидена казна затвор од најмалку четири години, со намера директно или индиректно да стекне финансиска или друга корист,

- за кривични дела извршени од структурирана група или злосторничка организација на подрачјето на Република Македонија или други држави или кога кривичното дело е подготвено или планирано во Република Македонија или во друга држава,

- за кривични дела Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.5, Примање поткуп од значителна вредност од чл.357 и Противзаконито посредување од чл.359, сите од Кривичниот законик, извршени од избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во правно лице и за кривични дела-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од членот 215 ст.2, Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273, Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313, Давање поткуп од значителна вредност од чл.358, Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а ст.3, Злосторничко здружување од чл.394, Терористичка организација од чл.394-а, Тероризам од чл.394-б, Трговија со луѓе од чл.418-а, Криумчарење мигранти од чл.418-б, Трговија со малолетно лице од чл.418-г и за другите кривични дела против човечноста и меѓународното право од Кривичниот законик, независно од бројот на сторителите.

Во текот на 2010 година, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупцијата, постапувало по новопримени кривични пријави против вкупно 389 лица од кои за 387 се полнолетни и против 2 малолетни сторители на кривичните дела.

Во 2010 година во ова обвинителство не се примени кривични пријави против непознати сторители на кривични дела.

Податоците за застапеноста на сите категории на сторители на кривични дела, во последните три години се искажани во следниот преглед.

Сторители	2008	2009	2010	бројка	процент
Полнолетни	251	464	387	-77	-16,59%
Малолетници	/	/	2	+2	+100%
Непознати	/	/	/	/	/
Вкупно:	251	464	389	-75	-16,16%

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во 2010 година постапувало и по нерешени кривични пријави против 55 полнолетни сторители на кривични дела, од претходната година, така што во вкупен обем на работа имало кривични пријави против вкупно 444 лица, од кои 2 се малолетници.

Изнесените податоци укажуваат на тенденција на незначително намалување во обемот на работа, а тоа нешто се должи на фактот што во 2010 година е намален број на поднесени кривични пријави од МВР, а и на помалку отстапени кривични пријави од други основни јавни обвинителства.

2. Подносители на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 387 лица во 2010 година, најголемо учество со поднесени кривични пријави против 263 лица или 67,95% зазема Министерството за внатрешни работи, потоа се кривични пријави отстапени на ова обвинителство од други основни обвинителства против 103 лица или 26,62%, а учеството на останатите субјекти може да се согледа од податоците изнесени во следната табела.

Година	Пријави по лица	Подносителите						Вкупно
		МВР	Други ЈО	Оштетени лица	Министерство за финансии	Други државни органи	Иницијатива на ЈО	
2009	462	305	145	4	2	4	2	462
2010	387	263	103	/	9	10	2	387

Како што може да се забележи од изнесените податоци во табелата кај двата доминантни субјекти во пријавувањето во однос на претходната година е забележана тенденција на намалување на број на поднесени кривични пријави.

Во 2010 година и кривичните пријави против 2 малолетници се поднесени од Министерството за внатрешни работи.

Од вкупно поднесени кривични пријави против 265 лица од страна на Министерството за внатрешни работи, против 142 лица кривичните пријави биле поднесени по примената на посебни истражни мерки, заради што податоците за тоа ќе бидат изнесени подолу.

3. Предкривична постапка - примена на посебните истражни мерки

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во текот на 2010 година, како и во претходните години, во случаите каде што податоците и доказите неопходни за успешно водење на кривичната постапка на друг начин неможат да се соберат или нивното собирање било сврзано со поголеми потешкотии, ги применувало посебните истражни мерки од чл.142-б од Законот за кривичната постапка.

Во текот на 2010 година посебните истражни мерки од чл.142-б од ЗКП биле применети во 36 случаи, од нив во 1 случај примената на мерките отпочнала претходната година, а продолжила и во тековната година.

Од 36-те случаи, во 14 случаи против 99 лица со утврден и неутврден идентитет, на предлог на јавниот обвинител, од истражниот судија биле издадени 25 наредби за примена на посебна истражна мерка - Следење на комуникации и влез во дом и други простории или во превозни средства заради создавање на услови за следење на комуникации од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП, а под услови и постапката утврдена со Законот за следење на комуникации.

Во споредба со 2009 година, кога на предлог на јавниот обвинител во 29 случаи од истражниот судија биле издадени наредби за примена на мерката од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП, против 175 лица, претставува значително намалување на примената на мерката, а што оди во прилог на фактот дека нејзината примена во извештајната година била максимално селективна и тоа само во случаевите кога на друг начин неможеле да се обезбедат докази.

Во натамошниот дел од извештајот, следува анализа на податоци за примена на сите мерки од чл.142-б ст.1 од ЗКП, вклучувајќи ги и изнесените податоци што се однесуваат за примена на мерката - Следење на комуникации и влез во дом и други простории или превозни средства заради создавање на услови за следење комуникации од чл.142-б ст.1 т.1 од ЗКП.

Во 2010 година, како што е истакнато, од Министерството за внатрешни работи до ова обвинителство биле поднесени предлози за примена на посебните истражни мерки од чл.142-б ст.1 од ЗКП во 35 случаи против лица со утврден и неутврден идентитет. Од нив јавниот обвинител во 3 случаи непосредно издал наредба за примена на посебни истражни мерки против лица со неутврден идентитет, истовремено во 20 случаи поднел и предлог за примена на посебни истражни мерки до истражниот судија за издавање на наредби за нивна примена против лица со утврден и неутврден идентитет, а во 13 случаи и предлог до истражниот судија за издавање наредби за примена на мерките само против лица со утврден идентитет.

Споредбените податоци укажуваат дека во однос на претходната 2009 година кога во 64 случаи биле применети посебни истражни мерки, исто така се забележува тенденција на значително намалување.

Согласно на чл.142-г од ЗКП Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во 2010 година непосредно има издадено наредби за примена на подолунаведени посебни истражни мерки во случаите кога не се располагало со сознание за идентитетот на сторителите на кривични дела и тоа:

- Тајно набљудување, следење и визуелно-тонско снимање на лица и предмети со технички средства во 13 случаи,
- Привиден (симулиран) откуп на предмети, како и привидно (симулирано) давање поткуп привидно (симулирано) примање поткуп во **11 случаи**,
- Контролирана испорака и превоз на лица и предмети во **еден случај**,
- Користење на лица со прикриен идентитет за следење и собирање на информации или податоци во **10 случаи** и
- Регистрирање на привидни (симулирани) правни лица или користење на постојни правни лица заради собирање на податоци во **еден случај**.

Предлозите поднесени до истражен судија за издавање наредба за примена на посебни истражни мерки се однесуваа на следните посебни истражни мерки:

- Следење на комуникации и влез во дом и други простории или во превозни средства заради создавање на услови за следење на комуникации, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за 14 случаи,
- Увид и пребарување во компјутерски систем, одземање на компјутерски систем или дел од него или базата за складирање на компјутерски податоци, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за пет случаи,
- Тајно набљудување, следење и визуелно-тонско снимање на лица и предмети со технички средства, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за 27 случаи,
- Привиден (симулиран) откуп на предмети, како и привидно (симулирано) давање поткуп привидно (симулирано) примање поткуп, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за 19 случаи,
- Контролирана испорака и превоз на лица и предмети, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за четири случаи,
- Користење на лица со прикриен идентитет за следење и собирање на информации или податоци, по однос на кои од истражен судија издадени се наредби за 14 случаи,
- Регистрирање на привидни (симулирани) правни лица или користење на постојни правни лица заради собирање на податоци, по однос на кои од истражен судија издадена се наредби од истражен судија за еден случај.

Според статистичките податоци посебните истражни мерки биле применети во случаите на постоење на основано сомнение за извршување на кривични дела на корупција и организиран криминал и тоа:

- Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ во 12 случаи,
- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, Примање поткуп од чл.357 од КЗ, Давање поткуп од чл.358 од КЗ и Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ, во пет случаи,
- Примање поткуп од чл.357 од КЗ, Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ и Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ во 2 случаи,
- Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ, Даночно затајување од чл.279 ст.2 и Злосторничко здружување од чл.394 во 1 случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ во три случаи,
- Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распркувачки материи од чл.396 ст.2 од КЗ, во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Криумчарење од чл.278 од КЗ, во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Злоупотреба на службената положба од чл.353 од КЗ, во два случаи,
- Терористичка организација од чл.394-а од КЗ, Тероризам од чл.394-б од КЗ, Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313 од КЗ и Здружување заради непријателска дејност од чл.324 од КЗ, во еден случај,
- Терористичка организација од чл.394-а од КЗ во еден случај,
- Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ, Примање поткуп од чл.357 од КЗ, Давање поткуп од чл.358 од КЗ и Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ и Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распркувачки материи од чл.396 ст.2 од КЗ, во еден случај,
- Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распркувачки материи од чл.396 од КЗ, Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ и Давање поткуп од чл.358 од КЗ во еден случај,
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, Примање поткуп од чл.357 од КЗ, Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ и Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, во еден случај,
- Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313 од КЗ, во еден случај,
- Криумчарење од чл.278 од КЗ и Давање поткуп од чл.358 од КЗ, во еден случај,
- Примање поткуп од чл.357 од КЗ, во еден случај.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувајќи по поднесен кривични пријави против 142 лица против сторителите на погоре цитирани кривични дела, што се резултат на примената на посебните истражни мерки, против 138 лица има поднесено барање за спроведување на истрага, против 3 лица прелози за преземање на определени истражни дејствија, а против 1 малолетно лице е иницирана постапка согласно Законот за малолетничка правда. По завршувањето на истрагите, против 78 лица се поднесени обвиненија, за 3 лица се дадени изјавите за откажување од кривично гонење, за 2 лица поднесени се предлози за прекратување на истрага и за 3 лица предмети се отстапени на надлежно постапување на други основни јавни обвинителства. По поднесени обвиненија против 4 лица донесени се првостепени осудителни податоци.

Изнесени податоци за постапување и одлуки по цитираните кривични пријави против 142 лица ќе бидат влезени во податоците за постапување и одлуките на јавниот обвинител и по останатите кривични пријави во извештајната година.

4. Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Од вкупно кривични пријави против 442 полнолетни сторители на кривични дела, по кои е постапувано во 2010 година решени се пријави против 383 лица или 86,65%, а на крајот на годината останале нерешени пријави против 59 лица или 13,35%.

Од вкупниот број на нерешени пријави против 59 лица во јавното обвинителство како нерешени евидентирани се пријави против 24 лица или 5,43%, а кај МВР и други државни органи против 35 лица или 7,92%.

Во поглед на нерешени кривични пријави, во јавното обвинителство потребно е да се истакне дека всушност се работи за кривични пријави против 24 лица примени на крајот на извештајната година кога јавните објективно заради зголемен ангажман, во разни фази на постапки по најсложени и обемни предмети во тој период, не биле во состојба да донесат јавнообвинителска одлука, а не се работело за случаи во кои била нужна итноста во постапувањето.

б) Барања за собирање потребни известувања

Во 2010 година институтот Барање за собирање потребни известувања од чл.142 ст.2 и 3 од ЗКП, од ова обвинителство е користен во помал обем, само во случаите кога тоа било нужно потребно одредени факти и околности од кривичните пријави по кои постапувало да се проверат и се обезбедат докази.

Од статистички податоци може да се констатира дека само по кривични против 21 лице е користен овој институт и тоа преку МВР и други државни органи и институции. Вакви проверки во 17 случаи се барани за кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353, во 1 случај за кривично дело Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ и во 3 случаи за кривично дело Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ.

в) Предлози за преземање на определени истражни дејствија

Ова обвинителство е стварно надлежно да постапува и за кривични дела за кое е запретена казна затвор до 3 години, така што во 2010 година институтот Предлог за преземање на определени истражни дејствија од чл.418 од ЗКП е користен во 3 случаи спрема сторители на кривично дело Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ и по завршување на постапките против 2 лица е поднесен обвинителен предлог, а против 1 лице постапката сеуште е во тек.

г) Времетраење на постапката

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во решавањето на кривичните пријави постапувало максимално ажурно, за што зборуват податоците во следната табела.

Вид на одлука	Време на донесена одлука				Вкупно
	До 7 дена	До 15 дена	До 30 дена	Преку 30 дена	
Потребни известувања	/	/	5	12	17
Решение	1		1		2
Истрага	239	10	6	5	260
Обв.предлог				2	2
На надлежност	2		4	24	30
Вкупно	242	10	11	31	294

Од изнесените податоци за времетраење на постапката до донесувањето на прва јавнообвинителска одлука се забележува разлика од 72 лица, а ова од причини што се работи за пријави кои на ова обвинителство биле отстапени на надлежност од други основни јавни обвинителства со веќе донесена одлука, и по нив е одлучувано во зависност од фазата на постапката во која се отстапени, така што се влезени во вкупен број на решени кривични пријави против 383 лица.

б) Одлуки по кривични пријави

а) Број и структура

Како што е истакнато ова обвинителство од вкупно кривични пријави против 442 полнолетни лица, во 2010 година, решило пријави против 383 лица или 86,65%.

Структурата на решени кривични пријави против 383 полнолетни лица е следната:

- Отфрлени кривични пријави против 8 лица или 2,1%,
- Поднесени обвинителни предлози против 2 лица или 0,5%,
- Поднесени барања за спроведување истрага против 306 лица или 79,9% и
- Решени на друг начин против 67 лица или 17,49%.

Податоците за бројот и видот на одлуките по сите кривични пријави по кои е постапувано во 2010 година, заедно со податоците на одлуките на второстепениот суд и на Врховниот суд на Република Македонија, се изнесени во следната табела:

	П.И	Решение	Истрага	Обв.Акт Обв.Пред	Изјави	Отстап на надлеж	Првост. пресуда	Казни	Жалби ОЈО	Второст. пресуда	Одлука на Врх. суд
Лица пријавени во 2010 година	18	2	289	185 Обв.Акт	6	48	35	28 затвор	4	12	/
				2 Обв.Пред			3 Прекинати	35 Осудителни ----- / Ослободителни ----- / Одбивателни	7 Условни осуди -----	2 Парична казна	10 Потврдени ----- / Преиначени ----- 2 Укинатата
Лица од предмети од претходни години, одлуки во 2010 година	3	6	17	77	9	19	180	163 затвор	127	128	36
							1 Прекинати	169 Осудителни ----- 8 Ослободителни ----- 3 Одбивателни	6 Условни осуди	123 Парична казна	83 Потврдени ----- 19 Преиначени ----- 26 Укинатата
Вкупно	21	8	306	262 Обв.Акт	15	67	215	191 затвор	131	140	36
				2 Обв.Пред			4 Прекинати	204 Осудителни ----- 8 Ослободителни ----- 3 Одбивателни	13 Условни осуди	125 Парична казна	93 Потврдени ----- 19 Преиначени ----- 28 Укинатата

б) Отфрлени кривични пријави

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во 2010 година од вкупно кривични пријави против 442 полнолетни лица, со отфрлање решило кривични пријави против 8 лица или 1,80% што е идентичен со број на отфрлени во претходната година.

Против 7 лица отфрлени се пријавите по основ дека делото не е кривично дело за кое се гони по службена должност, а за едно лице по основ на примена на институтот од чл.146-а од ЗКП.

в) Истраги

Во 2010 година со барање за спроведување на истрага решени се пријави против 306 лица или 69,23% што во однос на претходната година претставува зголемување за 6 лица или 2,2%, а во однос на 2008 година зголемување за 40 лица или 15,03%.

Истражниот судија при Основниот суд Скопје 1 Скопје, во 2010 година постапувал и по нерешени истраги од претходната година против 111 лица, така што вкупно во работа имал истраги против 417 лица, од кој број решени се истраги против 301 лице или 72,18%, а на крајот на годината останале нерешени истраги против 116 лица или 27,82%.

Учеството на јавните обвинители во текот на истрагите е постојано, од почетокот до завршувањето на истите.

в-1) Примена на мерка притвор

Во 2010 година ова обвинителство со поднесувањето на барањето за спроведување на истрага истовремено, а по основи од чл.184 ст.1 т.1, 2 и 3 од ЗКП до истражниот судија има ставено и предлог за определување на мерка притвор против вкупно 204 лица, од кои против 191 лице пријавите биле примени во извештајната година и против 13 лица примени во претходната година. Сите предлози од истражниот судија се прифатени.

Во 2010 година согласно на чл.182-г од ЗКП била предложена и мерка куќен притвор спрема 13 лица.

По двата основа овие мерки за обезбедување биле применети спрема вкупно 217 лица.

Спрема 2 малолетника пријавени во 2010 година мерката притвор не била определена.

Во однос на 2009 година кога мерката притвор била применета спрема 200 лица претставува незначително зголемување само за 4 лица или изразено во проценти 2%.

Времетраењето на мерката притвор што е определена спрема 204 обвинети лица е прикажано во следниот преглед:

до 48 часа	до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над 6 месеци	Вкупно
2	71	31	19	37	44	204

На дел од овие лица првичната мерката притвор во текот на постапката им била заменета со мерка куќен притвор и тоа вкупно на 55 лица, чие времетраење во текот на 2010 година е прикажано во следната табела :

до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над 6 месеци	Вкупно
17	2	14	/	22	55

Во 2010 година за 13 лица беше определена мерката куќен притвор од чл.182-а од ЗКП, како прва мерка за обезбедување на присуство на обвинетите во текот на постапката.

Времетраењето на определената мерка куќен притвор против 13 лица е прикажано во следниот преглед :

до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над 6 месеци	Вкупно
4	1	3	5	/	13

За 17 лица на кои мерката притвор им била определена во 2009 година, а истата продолжила да се применува и во 2010 година, времетраењето е прикажано во следниот преглед :

до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над 6 месеци	Вкупно
8	1	4	4	/	17

За 56 лица на кои мерката куќен притвор им била определена во 2009 година а истата продолжила да се применува и во 2010 година, времетраењето е прикажано во следниот преглед :

до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над 6 месеци	Вкупно
4	/	17	30	5	56

Статистичките податоци упатуваат дека мерката притвор била применета спрема сторителите на најтешки форми на кривични дела за кои ова обвинителство е стварно надлежно да постапува, при што го истакнуваме податокот дека оваа мерка во 2010 година најповеќе е применувана за кривично дело Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ во стек со други кривични дела, како и за кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ и Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти од чл.417-в од КЗ.

6. Одлуки по спроведена истрага

а) Број и структура

Во текот на 2010 година од вкупно истраги против 417 лица, решени се истраги против 301 лице или 72,18%.

Одлуки по вид и број што Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има донесено во 2010 година по завршени истраги против 301 лице се следните:

- Обвинителни акти 262 лица или 87,05%
- Изјави за откажување од гонење15 лица или 4,98%
- Прекин на истрагата 4 лица или 1,33%
- Решени на друг начин 20 лица или 6,64%

На крајот на годината останале нерешени истраги против 116 лица или 27,82%.

б) Поднесени обвиненија

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција до надлежниот суд во 2010 година има поднесено обвиненија против вкупно 264 лица.

Од вкупниот број на поднесени обвиненија против 262 лица се поднесени обвинителни акти по спроведена истрага и против 2 лица обвинителни предлози.

Во однос на 2009 година кога биле поднесени обвиненија против вкупно 255 лица, а во 2008 година против 224 лица, има зголемување на поднесени обвиненија и тоа во однос на 2009 година за 9 лица или 3,52%, а во однос на 2008 година за 40 лица или 17,80%.

Изнесените податоци за бројот на поднесени обвиненија во тековната година кога ова обвинителство постапувало по помал број на поднесени кривични пријави во однос на претходните години укажуваат на зголемена ефикасност во обвинувањето.

в) Имотна штета

Во текот на 2010 година според поднесените обвиненија е евидентирана имотна штета од сторените кривични дела против службената должност од вкупно 574.854.240,00 денари.

Во однос на претходната 2009 година кога имотната штета изнесувала 526.301.477,00 денари, во 2010 година истата е поголема за 48.552.763,00 денари..

Штетата според субјекти е следна :

1. Државен имот :

-Буџет на Република Македонија.....92.564.772,00 денари
-ФПИОМ.....33.815.197,00 денари
-Јавни претпријатија и други правни
лица во државна сопственост.....7.926.616,00 денари

2. Имот во приватна сопственост :

-Деловни банки.....1.603.000,00 денари
-Правни лица во приватна сопственост...425.523.435,00 денари
-Физички лица.....13.421.220,00 денари

Државен имот	Имот приватна сопственост	Вкупно
134,306,585,00	440,547,665,00	574,854,240,00

г) Предлози за обезбедување средства и имот

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во текот на 2010 година, а согласно на одредбите на Законот за кривичната постапка во 4 случаи до надлежниот суд има поднесено 9 предлози за привремено обезбедување на средства и имот и 2 предлози за определување на привремена мерка за запирање на трансакции и тоа:

Во врска со поднесеното обвинение против 19 обвинети лица и предлог за примена на воспитна мерка спрема 1 лице за кривично дело - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата Трговија со луѓе и криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ и други кривични дела согласно чл.203-а од ЗКП е поднесен и од судот прифатен предлог за привремено обезбедување на имот со ставање хипотека на недвижен имот, земјиште во површина од 540м² и објекти во површина од 364м².

- Во врска со постапката против 2 обвинети лица за кои била во тек истрагата за кривично дело - Перење пари и друга противправна имотна корист од чл.273 од КЗ согласно на чл.203-а од ЗКП е поднесен и од истражниот судија прифатен предлог за обезбедување на имот со ставање хипотека на недвижен имот, 3 објекта, во вкупна површина од 831м², предлог за привремено обезбедување на хартии од вредност со забрана на продажба, пренос и располагање на 44.228 обични акции, сопственост на правно лице од Република Грција.

- Во врска со кривичниот предмет во кој против 1 обвинето лице е во тек истрагата за кривично дело - Перење пари и друга противправна имотна корист од чл.273 од КЗ, согласно чл.203-а од ЗКП е поднесен и прифатен предлог за обезбедување на имот и средства со ставање на хипотека на недвижен имот - нива во површина од 56м², градина во површина од 36м², нива во површина од 357м², стан од 66м², гаража од 18м², друго земјиште во површина од 1.833м², заплена на парични средства во износ од 70.000 евра и замрзнување на парични средства на две сметки во две банки.

- Во врска со кривичниот предмет против 14 обвинети лица за кој е поднесен обвинителен акт за кривично дело Перење пари и друга противправна имотна корист од чл.273 од КЗ и други кривични дела, во фаза на истрагата, и во фаза на поднесувањето на обвинението, се ставени и прифатени 5 предлози за привремено обезбедување на имот со ставање на хипотека на недвижен имот во вкупна површина од 2 хектари и 53 ари и 61.152м², објекти во површина од 10.941м², како и за привремено обезбедување на подвижни предмети со забрана на правно лице да располага, користи, оптоварува, продава или на друг начин оттуѓува трактори, комбајни, приколки, сеалки, плугови, преси за балирање и друг вид на машини и опрема за земјоделие, а за 5 обвинети лица забрана на располагање со подвижен имот ПМВ 4 товарни моторни возила, автобус и друг подвижен имот.

Во 2010 година ова обвинителство согласно на чл.38 ст.1 од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам поради постоење на сомневање за извршување на кривично дело од чл.273 од КЗ, до надлежниот истражен судија има поднесено:

- Предлог за определување на привремена мерка - запирање на трансакции на нерезидентна сметка на правно лице од САД во Комерцијална банка АД Скопје и

- Предлог за определување на привремена мерка - запирање на трансакции на сметка на едно правно лице во Комерцијална банка АД Скопје и тоа на парични средства во износ од 30 милиони УСА долари.

Двата предлога од истражниот судија се прифатени.

7. Одлуки на судот по поднесени обвиненија

а) Пресуди

Број и структура

Во 2010 година Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје постапувало по вкупно обвиненија против 359 лица од кои против 264 лица биле поднесени во извештајната година и против 95 лица што останале непресудени од претходната година.

Во страна на судот во 2010 година донесени се првостепени пресуди против вкупно 215 лица или 59,9%, што во однос на 2009 година кога е евидентирана бројка од пресудени обвиненија против 160 лица претставува зголемување од 55 лица или 34,37%.

Структурата на првостепените пресуди по вид и број е следната:

- осудителни	204 лица	или 94,89%
- ослободителни	8 лица	или 3,72%
- одбивателни	3 лица	или 1,39%.

Зголемувањето се должи на повеќе донесени осудителни пресуди и тоа за 56 лица или 37,84% и на одбивателни пресуди за 3 лица, додека во однос на претходната година е забележано намалување на ослободителните пресуди за 4 лица или за 33,33%.

На крајот на годината останале непресудени обвиненија против 144 лица или 40,1%.

Од изнесените податоци произлегува дека ефикасноста во пресудувањето е зголемена во однос на претходната година, како по однос на бројот на пресудени лица, така и по однос на бројот на осудителни пресуди, а е зголемен и бројот на изречени казни затвор, за што подолу ќе стане збор.

б) Изречени казни

Во 2010 година од вкупно осудителни пресуди против 204 лица, на 191 лице изречена им е казна затвор или 93,63% , а спрема 13 лица алтернативна мерка - условна осуда или 6,37%.

Во однос на 2009 година кога казната затвор била изречена спрема 143 лица и условна осуда спрема 3 лица се забележува значително зголемување по однос на изречени казни затвор.

Според податоците во извештајот казната затвор се движи во следните рамки:

- За кривично дело Убиство од чл.123 од КЗ, доживотен затвор,
- За кривично дело – Примање поткуп од чл.357 од КЗ, од 6 месеци до 2 години и 6 месеци,
- За кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.л.215 од КЗ, од 1 година и 3 месеци до 11 години и 6 месеци,
- За кривично дело - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе и криумчарење на мигранти од чл.418-в од КЗ и кривично дело – Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ од условна осуда до 5 години

- За кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ од условна осуда до 5 години
- За кривично дело – Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ од условна осуда до 6 години и 6 месеци,
- За кривично дело – Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ од 2 години и бмесеци до 4 години и 6 месеци,
- За кривично дело Тероризам од чл.313 од КЗ, 4 години,
- За кривично дело - Криумчарење од чл.278 од КЗ од 1 година и 6 месеци,
- За кривично дело Разбојништво од чл.237 од КЗ од 5 години до 11 години,
- За кривично дело противзаконито посредување од чл.359 од КЗ од 2 години,
- За кривично дело Непријавување подготвување на кривично дело од чл.363 од КЗ од 3 години,
- за кривични дела - од чл.59 и 60 од Законот за акцизи, 1 година и 3 месеци до 4 години и 6 месеци,

Сметаме за потребно да истакнеме дека казнената политика на судовите е поострена, значително е зголемен бројот на обвинети лица на кои им е изречена казна затвор, а бројот на изречени условни осуди е соодветен на бројот на пресудени лица во однос на претходните години.

в) Конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети

Во 2010 година со донесени првостепени пресуди кои сеуште не станале правосилни изречена е конфискација на имотна корист и тоа на :

- 860.062.933,00 денари
- 1.050.000 УСА долари
- 5.216.000 Евра

Со Пресуди донесени во 2010 година, кои станале правосилни одземени се разни видови на подвижни предмети кои биле наменети за извршување или настанале со извршување на кривичните дела, при што покарактеристични се :

- Патнички моторни возила.....21
- Мобилни телефони.....65
- парични средства – Евра.....13.910
- парични средства – денари.....19.400
- наркотична дрога - хероин.....254 килограми и 957,7 грама
- наркотична дрога – канабис.....366 килограми и 263,36 грама и семки од канабис....0,26 грама
- комби возило.....2
- Товарно моторно возило.....3
- полуприколка за ТМВ.....1
- рачни бомби.....2
- рачен фрлач.....1
- митралез.....1
- автоматски пушки.....2
- пиштоли.....3
- различни видови куршуми.....224

-Одземени се и поголем број и количини и на цигари, и други подвижни предмети и исправи.

Со Пресуди донесени во 2010 година, кои не станале правосилни одземени се :

-патнички моторни возила.....	21
-мобилни телефони.....	57
-парични средства – Евра.....	69.996
-парични средства --АЛ леки.....	400.
-наркотична дрога - хероин.....	39 килограми и 777,2 грама
-наркотична дрога – канабис.....	139 килограми и 197,8 грама
-Товарно моторно возило.....	1
-полуприколка за ТМВ.....	1
-полуавтоматски пиштол.....	1
-специјално изработен пиштол.....	1
-куршуми.....	80
-пиштоли со рамки.....	3

-Одземени се и поголем број и количини и на цигари, и други подвижни предмети и исправи.

8. Жалби

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во 2010 година против првостепените пресуди има изјавено жалби против вкупно 131 лице, од кои поради одлуката за казната против 125 лица.

Во споредба со 2009 година кога биле изјавени жалби против 103 лица имаме повеќе поднесени жалби во тековната година за 28 лица или 27,18%, а во однос пак на изјавени жалби во 2008 година против 17 лица разликата е поизразена.

По повод жалбите на јавниот обвинител и на обвинетите на првостепени пресуди од второстепениот суд, во 2010 година, донесени се второстепени пресуди против вкупно 140 лица, од кои против 93 обвинети лица пресудите биле потврдени, против 19 лица преиначени и против 28 обвинети лица пресудите биле укинати.

Споредено со 2009 година кога биле донесени второстепени пресуди против 142 лица, од кои за 103 лица се потврдени првостепени пресуди, за 11 лица преиначени и за 28 лица биле укинати, може да се констатира константноста во пресудувањето во поглед на бројот на укинати пресуди и оние за кои е донесена конечна одлука.

Врховниот суд на Република Македонија во 2010 година по повод вонредни правни лекови против 30 осудени лица ги потврдил пресудите на пониските судови против 2 лица пресудите ги преиначил со ублажување на казните и против 4 лица ги укинал. Ако се има предвид фактот дека во 2009 година против 10 осудени лица пресудите биле потврдени и против 6 осудени лица пресудите укинати, може да се заклучи дека повеќе се потврдени пресуди, а помалку укинати, што зборува и за постигнат одреден квалитет на обвиненија, а и на одлуките на пониските судови.

9. Кривични дела извршени од малолетници

Како што е истакнато претходно во 2010 година од Министерството за внатрешни работи примени се кривични пријави против 2 малолетни лица.

Постапувајќи по кривичните пријави ова обвинителство против 1 малолетно лице, за кривично дело Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ

има поднесено согласно Законот за малолетничка правда предлог за подготвителна постапка, а по нејзиното завршување и предлог за изрекување на воспитна мерка.

За 1 малолетно лице за кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ пријавата е отстапена на друго основно јавно обвинителство.

Во двата случаи малолетниците се соизвршители на кривични дела со полнолетни лица.

В.СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИТЕ ДЕЛА И ВИД НА ОДЛУКИ

Во овој дел од извештајот ќе бидат изнесени податоци за движењето на криминалитетот според структурата на кривични дела, и по кои ова обвинителство постапувало и тоа податоците за бројот на сторители на кривични дела, поднесени обвиненија и донесени првостепени пресуди, во извештајна година, при што посебен осврт ќе се направи за кривични дела од исклучива надлежност на ова обвинителство.

Во 2010 година Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувало по кривични пријави против вкупно 444 лица, од кои против 389 се новопријавени лица и против 55 лица што останале нерешени од претходната година. Во 2010 година има поднесено обвиненија против вкупно 204 лица што заедно со непресудени обвиненија од претходната година против 55 лица претставува вкупен број на обвиненија против 359 лица по кои е постапувано пред надлежниот суд. Од надлежниот суд во 2010 година пресудени се обвиненија против 215 лица, од кои против 204 лица е донесена осудителна пресуда, против 8 лица ослободителна и против 3 лица одбивателна пресуда.

Според податоците изнесени во годишниот извештај состојбата во поглед на структурата на кривични дела во исклучива надлежност на ова обвинителство е следната:

-за кривично дело Убиство од чл.123 од КЗ, на 3 обвинети лица со првостепената пресуда изречена им е казна доживотен затвор и истата е потврдена со второстепена пресуда,

-за кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, биле пријавени 66 лица што заедно со нерешена кривична пријава од претходна година против 1 лице претставува вкупен број на пријавени 67 лица. Ова обвинителство за ова кривично дело има поднесено обвиненија против 50 лица, а од страна на надлежен суд донесени се првостепени пресуди против вкупно 36 лица од кои за 35 осудителни и за 1 лице одбивателна пресуда,

-за кривично дело - Разбојништво од чл.237 од КЗ добиени се во прв степен за 4 лица осудителни пресуди на казна затвор, изјавени жалби на обвинител против 4 лица, во втор степен на 1 лице пресудата е потврдена, на 3 лица пресудата е преиначена.

-за кривично дело - Изнуда од чл.258 од КЗ пријавени се 8 лица, против 7 лица се поднесени обвиненија и истите не се пресудени,

-за кривично дело - Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ пријавени се 10 лица, против 6 лица е поднесено обвинение и против 6 лица донесена е првостепена осудителна пресуда, а за 2 лица е донесена ослободителна пресуда

-за кривично дело – Казнување за најтешки форми на кривични дела од чл.327 од КЗ и Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313 од КЗ, како новопријавени евидентирани се 4 лица и против истите по завршена истрага е поднесено обвинение. Во случајов се работи за предмет на Основно јавно обвинителство Куманово и

претходно биле донесени осудителни првостепени пресуди кои биле и потврдени од второстепениот суд,

-за кривично дело - Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, е постапувано по кривични пријави против вкупно 173 лица, од кои за 36 лица пријавите што останале нерешени од претходната година. Против 68 лица е поднесено обвинение, а од надлежниот суд пресудени се 11 лица од кои за 5 лица била донесена осудителна пресуда со изречени казни затвор, на 1 лице условна осуда и за 5 лица била донесена ослободителна пресуда.

-за кривичното дело - Примање поткуп од чл.357 од КЗ во 2010 година по обвиненија поднесени од претходна година пресудени се 58 лица на казна затвор,

-за кривичното дело - Давање поткуп од чл.358 од КЗ нема новопријавени лица, а од претходни години за 1 лице првостепената осудителна пресуда е потврдена од второстепениот суд,

-за кривичното дело - Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ пријавени се 4 лица, од кои 2 лица се обвинети со поднесување на обвинителен предлог и од надлежен суд против 1 лице е донесена осудителна првостепена пресуда,

-за кривично дело Непријавување подготвување на кривично дело од чл.363 од КЗ, за 1 лице е примена осудителна пресуда на казна затвор,

-за кривично дело Тероризам од чл.394-б од КЗ, новопријавени се 2 лица, и пријавата останала нерешена за 2 лица од причина што овој предмет е во тесна врска со други претмети, се чекаат исходи од повеќе вештачења и од примена на посебни истражни мерки,

-за кривичното дело - Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, за 2 лица пријавата била нерешена од претходната година и новопријавени се 52 лица, или во 2010 година било постапувано против вкупно 54 пријавени лица, од кои за 2 лица пријавата е отфрлена, за 52 лица е поведена истрага, за 9 лица истрагата останала незавршена од претходната година, за 37 лица е подигнат обвинителен акт, за 4 лица истрагата е запрена, за 1 лице истрагата е решена на друг начин, за 19 лица истрагата останала незавршена.

Во врска со оваа кривично дело, сметаме за потребно да појасниме дека иако истото е самостојно кривично дело, во сите предмети каде што се појавува, постапките против обвинетите лица се водат и за други кривични дела, при што во некои случаи тоа се кривични дела кои се во исклучива надлежност на оваа јавно обвинителство, а во други се кривични дела кои се надлежност на други јавни обвинителства, но и во едниот и во другиот случај, тие кривични дела биле цел на вршење од страна на злосторничкото здружение.

Затоа овие 52 лица за кои е изнесен прегледот напред се водат во статистичка евиденција за кривично дело Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, како дело кое е во исклучива надлежност на оваа обвинителство, така што покрај за него, кривичната постапка се води и за други кривични дела кои не се во исклучива надлежност на оваа јавно обвинителство и тоа, за 28 лица и за кривични дела Тешка кражба од чл.236 од КЗ и Прикривање од чл.261 од КЗ, за 5 лица и за кривично дело Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем од чл.251 од КЗ, а за 19 лица и за кривични дела Даночно затајување од чл.279 од КЗ, Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст1-4 од КЗ, Оштетеување или повластување на доверители од чл.257 од КЗ и Спречување на докажување од чл.368 од КЗ.

Од тие причини, иако во 2010 година се водени постапки за уште 43 лица и за кривичното дело Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ, во тие случаи тоа е заедно со други кривични дела кои се во исклучива надлежност на оваа јавно обвинителство, па затоа во статистичката евиденција истите се водат според тие кривични дела и тоа, за 5 лица за кривично дело Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ, и за 38 лица за кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.5 од КЗ.

-за кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, е постапувано по кривични пријави против 38 лица, и против исто толку лица бил подигнат обвинителен акт. Надлежниот суд постапувајќи по поднесените обвиненија во извештајната година и оние што останале нересудени од претходната година за ова кривично дело , во 2010 година донел првостепени осудителни пресуди против 41 обвинето лице,

-за кривични дела - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата Трговија со луѓе, Трговија со малолетно лице и Криумчарење мигранти од чл.418-в од КЗ и Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, пријавени се 34 лица, обвинети се 32 лица, а од страна на судот пресудени се 14 лица .

-за кривично дело - Трговија со малолетно лице од чл.418-г од КЗ, е постапувано по кривични пријави против 9 лица, од кои за 3 лица пријави што останале нерешени од претходна година. Од вкупно истраги против 17 лица што се водени во извештајната година за ова кривично дело поднесени се обвиненија против 9 лица,

Заради целосно согледување на податоците за структурата на кривичните дела според бројот на сторителите на истите, поднесени обвиненија и донесени пресуди се дават податоците како во табелата:

член од КЗ	П.И	Решени за отфрла	Отста на надле	Истрага	Изјава откаж. од гон.	Об.пред Обв.акт	Првос пресуд	Жалба	Второ степ. пресуд	пресуда на Врховен суд
123							3		3	
188			7							
192			2							
215			3	62	2	50	36	28	45	2
254				1						
258				4		7				
259			2			1				
237							4	4	4	
273	2			7	1	6	8			
274-б				8		8				
278								4		
278-б								2		
279			2	2			1			
313								1		
327в										
в313				4		4			7	
353	17	6	44	84	6	68	11	5	10	
357			2				58	61	3	6
359	1									
358			3						1	
359						2-обв. предлог	1	1	2	1
363							1			
365			2							
368				2						
378				1		1				
394		2		52	4	37				
418-б				36	2	38	41	26	52	7
418-в				34		32	14	6	13	20
418-г				9		10				
59/60 З.А.							31			
вкупно	21	8	67	306	15	262обв. акти	215	131	140	36

Од изнесените податоци евидентно е дека и во текот на 2010 година, како и во претходните години се задржува тенденцијата на доминација на бројот на извршените кривични дела - Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе и криумчарење на мигранти од чл.418-в од КЗ и Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, како и Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ со кривичните дела на злоупотреба на службената положба и овластување и перење пари, при што се откриени и процесуирани неколку организирани криминални групи чии припадници во најголем број случаи се службени лица и одговорни лица, додека за останатите кривични дела бројот на откриените сторители со мали отстапувања не се разликува од оној во претходниот период, но и тоа дека ова обвинителство во 2010 година освен за кривични дела што се во исклучива негова надлежност постапувале и за кривични дела од надлежноста на другите основни јавни обвинителства.

V.-СОРАБОТКА СО ДРУГИТЕ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ

Јавното обвинителство, како и претходните години особено внимание има посветено на соработката со други државни органи и институции и инсистира во иднина таква соработка да се интензивира и да биде уште понепосредна.

Во остварувањето на функцијата на кривичниот прогон на сторителите на кривичните дела од областа на организиран криминал и корупција, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има постојана и непосредна соработка, особено со Одделот за организиран криминал при Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, Финансиската полиција при Министерството за финансии на Република Македонија, Управата за спречување на перење пари и финансирање тероризам, Управата за јавни приходи, Царинската управа, како и Државната комисија за спречување на корупцијата.

Во практично постапување, по конкретни предмети под раководство и координација на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција откриени се и процесуирани во 2010 година повеќето случаи на злоупотреба и на корупција, случаите на трговија со дрога, мигранти и сл. Во тој контекст преку состаноци и непосредни контакти на наведените државни органи и институции, давани им се упатства и насоки за постапување. Претставник на ова обвинителство редовно присуствува на состаноци кои ги организира Управата за спречување на перење пари и спречување на тероризам, а партиципира со свој член во советодавно тело на Владата на Република Македонија за спречување перење пари и финансирање тероризам.

Потребно е да се истакне дека јавното обвинителство воедно партиципира со свои претставници во повеќето комисији и работни тела за донесувањето на законите од областа на процесното и материјално право.

VI.-МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во 2010 година, јавното обвинителство, согласно одредбите на ЗКП и одредбите на Европската конвенција за меѓународна правна помош во кривична материја, Конвенција на Обединети нации за транснационален организиран криминал, Европска конвенција за екстрадиција со протоколите и други меѓународни договори, ратификувани согласно Уставот на РМ, ја остварува меѓународната соработка со давањето на правна помош по молбите на странски држави и во постапките на екстрадиција на обвинети и осудени лица.

Освен тоа на планот на меѓународна соработка, нужно е да се истакне дека јавното обвинителство на Република Македонија, од 2003 година па наваму, заедно со Министерството за правда и Министерството за внатрешни работи има допринос во реализацијата на програмата на Советот на Европа во борбата против организиран криминал. Со потпишувањето на Меморандумот за разбирање и регионална соработка на јавните обвинителства на земјите од Западен Балкан, во 2005 година во Скопје, беа создадени правни рамки за мрежно поврзување на јавните обвинителства од земјите на Западен Балкан, што воедно беше предуслов и за соработка и непосредни контакти помеѓу јавните обвинители од регионот. Во резултат на имплементацијата на потпишаните меморандуми воспоставени се контакт точки за директна координација помеѓу обвинителствата, во Република Македонија Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ја има таа улога и успешно ја извршува.

Во 2010 година, како и претходните години, во Рим, државите членки на оваа јавнообвинителска мрежа имат усвоено амандмани во насока на зголемувањето на ефикасност во меѓусебна соработка. Јавното обвинителство на Република Македонија како членка на советодавна јавнообвинителска група на земјите од Југоисточна Европа, во која група членуваат јавните обвинителства од 12 земји во регионот непосредно, а и преку Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција дава свој допринос во реализација на насоките во борбата против организиран криминал и корупција и зема активно учество на конференции што се организират со помош на Советот на Европа и Европската Унија. Таква конференција беше одржана во 2010 година во Белград на тема Борба против организиран криминал и предизвиците пред кои јавниот обвинител се наоѓа во таа борба, а на слична тема зема учество и на конференција одржана во Будва, Република Црна Гора, по повод денови на Државното јавно обвинителство на Црна Гора.

Нужно потребно е да се истакне дека на планот на меѓународната соработка, во погоре наведена смисла од исклучива важност се активностите на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, која има воспоставено национални контакт точки за соработка со јавните обвинителства од други држави.

Во текот на 2010 година, јавните обвинители од ова јавно обвинителство, во рамките на мрежата СЕЕПАГ, остварија соработка и поврзување со јавните обвинителства на земјите од Југоисточна Европа и учествуваа на состаноците и конференциите на СЕЕПАГ, во кои зедоа активно учество со свои презентации.

Конференциите беа тематски, па така во април се анализираше темата - Конфискација на имот и одземање на предмети, во октомври во Софија на тема - Меѓународна правна помош и во ноември во Анкара на тема - Компјутреска поврзаност помеѓу јавните обвинителства и други државни органи.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има претставници и во меѓународните проекти ИЛЕЦУС и УНОДС за борба против трговијата со дрога.

Во рамките на меѓународната соработка, во согласност со член 20 од Вториот дополнителен протокол од 2001 година кон Европската конвенција за меѓусебна правна помош во кривичната материја од Стразбур 1959 година и Дополнителниот протокол од 1978 година, на 09-ти Декември 2010 година во Крива Паланка се потпиша Договор за формирање заеднички тим за истрага помеѓу Врховното касационо обвинителство на Република Бугарија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, а за заедничка соработка во откривањето на меѓународна група на извршители на кривични дела кои се занимаваат со купување, пренос и продажба на наркотични дроги.

Основниот јавен обвинител и јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2010 година остварија повеќе студиски и работни посети во странство и активно учествуваа како учесници и презентери на повеќе конференции, семинари и работилници и тоа:

-11.01.2010год. до 22.01.2010 година Програма на Европската судска тренерска мрежа програма за размена на едукатори од Академијата за почетна и континуирана едукација на судии и јавни обвинители на Р. Македонија со други Академии одржана во Рим, Италија;

- од 16.03.2010 год. до 18.03.2010 година Конференција на тема- Борби против корупција-најдобри практики за Европа одржана во Софија Р. Бугарија;

- од 13.04.2010 год. до 14.04.2010 год. Семинар на тема -Кривични истраги и процесуирање на трговија со дрога од страна на организираните криминални мрежи во Бања Лука;

-од 25.04.2010 год. до 27.04.2010 година Деветиот проширен состанок на мрежата на обвинители: Конференција за иднината на мрежата одржан во Тирана Р.Албанија;

-од 28.04.2010 год. до 31.04.2010 година работна средба во организација на СЕЦИ-ЦЕНТАР во Истанбул Р.Турција

-09.06.2010 година работна средба на тема - Примена на посебните истражни мерки во Р. Албанија;

-10 и 11 Јуни 2010 година Семинар на тема - Перење пари, спречување на тероризам и финансирање на тероризам;

-05.07.2010-06.07.2010 година-Завршен состанок на обвинителската мрежа (ПРОСЕЦО) во Загреб, Р. Хрватска;

-19.07.2010 год. Работен состанок во Хаг со ЕУРОЈУСТ

-на 27.09.2010 година - Состанок на Поткомитетот за правда, слобода, и безбедност при ЕК во Брисел;

-од 20.10.2010 год. до 22.10.2010 год. Семинар на тема-Ефективни средства за истрага и гонење на корупцијата одржан во Букурешт;

-25.10.2010 година работен состанок во Виена-Австрија;

- 25.11.2010 година во Благоевград на тема Криумчарење

Во текот на 2010 година се организирани и други семинари во Република Македонија од страна на Академијата за обука на судии и јавни обвинители на кои активно учествуваа и обвинителите на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција на повеќе теми, како што се, Трговија со деца и експлоатација, Закон за следење на комуникации/посебните истражни дејствија и законито прибавување на доказите, Проширена конфискација и одговорност на правните лица, Борба против трговија со луѓе, Борба против организиран криминал со фокус на трговија со луѓе, обуки посветени на

новиот Закон за кривична постапка, Издаоѓање заедничко решение за ефикасно гонење на организираниот криминал-злосторничко здружување, поим, дефиниција, и примена на посебни истражни мерки, Заштита на жртвите во кривичната постапка, итн.

За Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, од особена важност е започнатите активности за формирање на Национален координативен центар за борба против организиран криминал, што поитно да бидат завршени, бидејќи централизирањето на базата на разузнувачки податоци е во полза не само за меѓуинституционална соработка, туку и за меѓународната соработка што ова обвинителство ја остварува.

VII. ОРГАНИЗАЦИЈА, КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА

Новиот Закон за јавно обвинителство ја поставува организационата структура на Јавното обвинителство како Јавно обвинителство на Република Македонија, виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основни јавни обвинителства.

Согласно овој закон, во Република Македонија се предвидени и се основани 22 основни јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, 4 виши јавни обвинителства и тоа во Битола, Гостивар, Скопје и Штип, за подрачјата на соодветните апелациони судови и Јавно обвинителство на Република Македонија.

Имајќи ја предвид стварната надлежност, основните јавни обвинителства се делат на обвинителства со основна и на јавни обвинителства со проширена надлежност.

Во групата на основни јавни обвинителства со основна надлежност влегуваат основните јавни обвинителства во Берово, Гевгелија, Дебар, Делчево, Кавадарци, Кичево, Крива Паланка, Радовиш, Ресен и Свети Николе.

Во групата основни јавни обвинителства со проширена надлежност се основните јавни обвинителства во Битола, Велес, Гостивар, Кочани, Куманово, Прилеп, Охрид, Тетово, Скопје, Струга, Струмица и Штип.

Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција е основано за целата територија на Република Македонија и постапува пред Основниот суд Скопје 1 Скопје.

1. Кадровска состојба

Согласно Одлуката за определување на бројот на јавни обвинители на јавните обвинителства и јавните обвинители во јавните обвинителства, донесена од страна на Советот на јавни обвинители, предвидениот број на јавни обвинители изнесува вкупно 210. Бројот на пополнетите места изнесува 203, а бројот на непополнетите обвинителски места изнесува 7. На 6 јавни обвинители функцијата е во мирување согласно законот.

Состојбата со пополнетите и непополнетите јавно обвинителски места согласно одлуката е следна:

Утврден број на јавни обвинители	Пополнети	%	Непополнети
ЈОРМ	12	100	
ВЈО СКОПЈЕ и ОЈО	110	98,18	2
ВЈО БИТОЛА и ОЈО	36	94,44	2
ВЈО ГОСТИВАР и ОЈО	19	94,73	1
ВЈО ШТИП и ОЈО	33	93,93	2
ВКУПНО:	210	96,66	7

Во 2010 година за јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција беа избрани 4 јавни обвинители, останува да се изврши избор на уште 1 јавен обвинител.

Во 2010 година согласно чл.94 од Законот за јавното обвинителство 10 јавни обвинители кои поднеле барање за избор - трансформација на мандатот, се избрани за јавни обвинители без ограничување на мандатот.

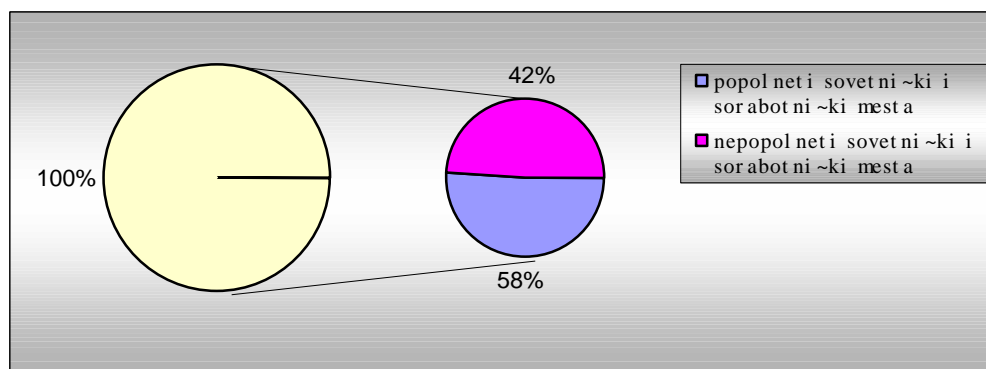
На 2 јавни обвинители, по основ на исполнување законски услови за пензија им е констатиран престанок на функцијата, но за одбележување е што во 2010 година не е евидентиран ниту еден случај на разрешување на јавниот обвинител поради нестручно и несовесно вршење на функцијата.

Во 2010 година од вкупно избрани 23 јавни обвинители, 4 обвинители се избрани од редот на кандидатите кои ја завршиле обуката како втора генерација во Академијата за обука на судии и јавни обвинители, но карактеристично е што на два пати е повторен огласот за изборот на јавните обвинители од редот на кандидатите и тоа во Основните јавни обвинителства Велес, Тетово, Струмица и Гевгелија, меѓутоа и по двата огласи не бил извршен избор, бидејќи немало пријавени кандидати.

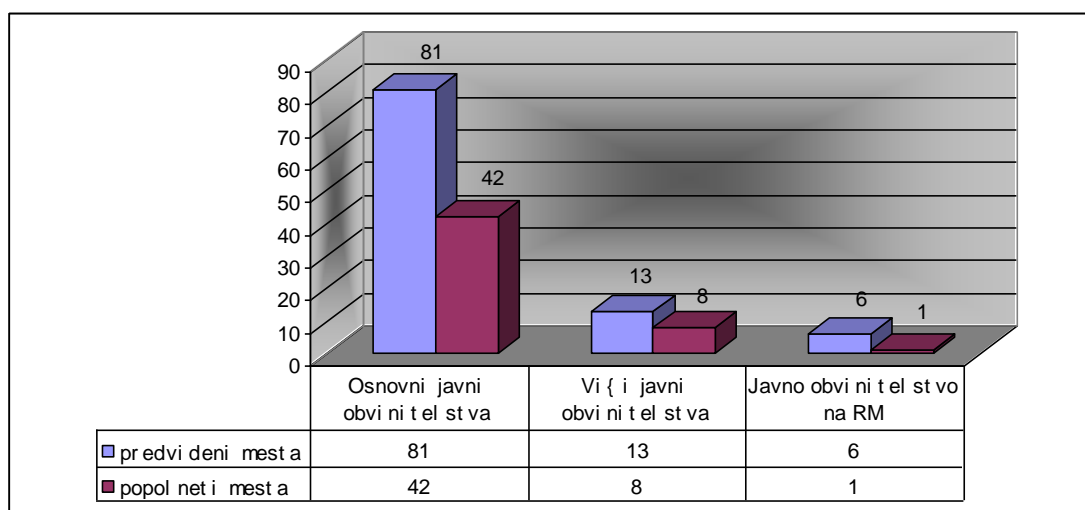
Во голем број на јавни обвинителства присутен е проблемот и има потешкотии со вработување односно пополнување на работните места за советници, соработници и приправници, административен и технички персонал.

Имајќи го во предвид Правилникот за организација и систематизација во Јавното обвинителство за бројот на извршители, евидентно е дека речиси повеќе од половината (70 места) од вкупно предвидените 121 работни места за советници, соработници и приправници и тоа само од правна струка во јавните обвинителства не се пополнети. Анализираниите податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места во ОЈО Скопје, како и тоа дека во ниту едно јавно обвинителство во Република Македонија во последните години нема вработување на нови приправници.

Процентуалниот однос на предвидените со пополнети советнички места е даден во подолу прикажаната илустрација:

Имајќи ја во предвид организационата структура на јавното обвинителство на графиконот подолу е претставен споредбениот приказ на односот на предвидени места за советници, соработници и приправници од правна струка и непополнети работни места.

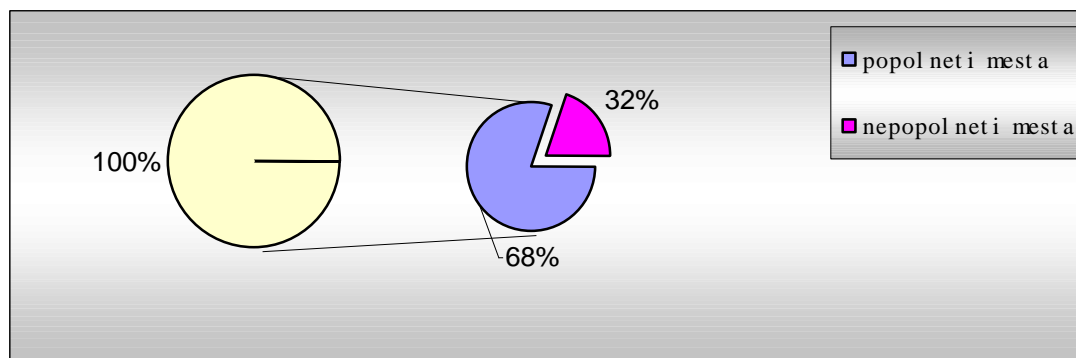

И во поглед на пополнетоста и застапеноста на работни места на административни службеници стои истата констатација дека најголемиот број од овие работни места не се пополнети во повеќето основни јавни обвинителства.

Во врска со состојбата со човечки ресурси во оваа група забелешка е непостоење на стручно лице за односи со јавноста. Постои недостаток а истовремено и неопходност од лица од областа на информатичката технологија и тоа во сите обвинителства. Тука, посебно треба да се нагласи потребата од редовно обучување и доедуцирање на постоечките човечки ресурси во оваа област.

Забележителен е проблемот од недостиг на администрација, бидејќи еден вработен истовремено работи задачи и на уписничар, сметководител, технички секретар и доставувач.

Преку наредната илустрација е даден збирен приказ на состојбата кај администрацијата во поглед на предвидени и непополнети работни места изразена во проценти во сите јавни обвинителства.

И во поглед на техничкиот персонал општа забелешка е дека постои недостаток од возачи курири и хигиеничари. Кај оваа група на работни места нема многу непополнети места. Сепак, од особено значење е да се истакне дека предвидениот број на овие работни места во сите јавни обвинителства е недоволен.

2. Просторни капацитети, опрема и материјални услови за работа на јавните обвинителства

Од особена важност и значење за успешно работење на јавните обвинителства е и состојбата со моменталните просторни капацитети на јавните обвинителства. Ова особено во насока на воведување на новите институтите во кои се предвидуваат со измените на ЗКП и преминувањето на истрагата во надлежност на јавното обвинителство кои неопходно ја наметнуваат потребата од соодветен простор.

Очигледно е дека состојбата во која сега се наоѓаат најголемиот број јавни обвинителства во поглед на нивното просторно сместување е проблематична и од аспект на недоволен простор, но исто така и од аспект на немање сопствен простор.

По однос на сопственоста на објектите мора да се нагласи дека најголем број од просторните капацитети во кои се сместени јавните обвинителства се наоѓаат во зградите на соодветните основни односно апелациони судови. Незначителен дел од јавните обвинителства плаќаат закуп, а во најмал број случаи или поточно само три јавни обвинителства се сместени во сопствени простории.

Во однос на опремата може да се каже дека јавните обвинителства во последните години главно со поддршка на странски донации, се релативно добро опремени. Треба да се истакне дека дел од опремата на јавните обвинителства ја обезбеди Министерството за правда. Во оваа насока, во последните години во јавните обвинителства се вложиле доста средства за опремување со канцеларски мебел и друга опрема.

Речиси сите обвинителства во доволна мера се соодветно опремени со канцеларски намештај, компјутери, печатари и друга опрема. Сепак постои значајни недостатоци кои се утврдени и присутни а кои можат да се групираат во неколку точки:

- во јавните обвинителства постојат доволно компјутери, но тие главно служат како машини за пишување. Причина за ова е фактот што јавните обвинителства не се мрежно поврзани, ниту имаат софтвер за да можат електронски да ги заведуваат предметите.

- најголем број јавни обвинителства немаат пристап до интернет, па оттука нема можност за електронско пребарување на информации кои би биле од корист за нивната работа, нема пристап до законите во електронска форма, ниту пак постои можност обвинителствата да контактираат и соработуваат по електронски пат меѓусебно или со други институции.

- скоро во сите поголеми јавни обвинителства постојат мрежни печатари но во еден дел од овие обвинителства тие не се воопшто инсталирани и не се користат поради недостаток од средства за нивно поврзување;

- состојбата со возилата во јавните обвинителства е загрижувачка. Некои поголеми јавни обвинителства воопшто немаат возило, или имаат возила кои не се во употреба и нема средства за нивна поправка.

- во јавните обвинителства недостасува стручна литература. Постоечката литература е од постар датум и во голем дел неупотреблива, заради настанатите измени во законите во последните десетина години. Заради ова, обезбедувањето на електронски пристап до Службен весник, за сите јавни обвинителства во значителна мерка би ја подобрила состојбата. Ова особено е што во јавните обвинителства вклучувајќи ги и поголемните со проширена надлежност се добива само по еден примерок Службен весник кој е премалку за да можат сите јавни обвинители навремено да се запознаат со измените во законските и подзаконските акти.

- во сите јавни обвинителства недостасува едукација од областа на информатичката технологија, а во некои јавни обвинителства, има јавни обвинители на кои им е неопходна и обука за користење на компјутери.

Средствата за работење на јавните обвинителства се определени по вид и висина во буџетот на Република Македонија. Тие средства се определени и дадени како на една јавно обвинителска организација. Иако овој буџет се проектира согласно потребите на секое јавно обвинителство поодделно, досегашните проекции и дадените средства се недоволни за обавување на функцијата.

Без да се прави било какво генерализирање, на овој сегмент, неопходно е да се нагласи дека буџетот на јавните обвинителства е недоволен, а и динамиката на сервисирање на средствата често пати го доведува во прашање и остварувањето на функцијата. Треба да се има предвид дека со преминувањето на истрагата во надлежност на јавниот обвинител, јавните обвинителства ќе треба да се доопремаат за што се неопходни поголеми средства.

ЗАКЛУЧОЦИ

Споредувајќи ги статистичките податоци за предметното работење на Јавното обвинителство на РМ, текстуалните извештаи за Вишите јавни обвинителства и на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, може да се заклучи дека во извештајната година е обезбедено висок степен на ажурност, стручност и квалитет во постапувањето по предметите.

Обемот на новопријавениот криминал бележи стапка на зголемување за 2.095 или за 5,63% во однос на претходната 2009 година, со тоа што бројот на новоподнесените кривични пријави против полнолетни сторители на кривични дела во текот на 2010 година бележи намалување за 471 лице, односно 2,3%, намалувањето е евидентирано И кај малолетниците за 54 лица или 2,2%, а кај непознати сторители е присутно зголемување за 2.620 лица или 17,94%.

Во текот на годината основните јавни обвинителства решиле пријави против 18.964 лица или 71,12%, а како нерешени останале пријави против 8.081 лице или 29,8%, се работи за пријави по кои се барат одредени проверки преку МВР и други органи, а и за нерешени постапки од истражните судии по поднесени предлози за преземање на определени истражни дејствија.

Бројот на отфрлените кривични пријави е застапен со 25,8% кој е за 1% повеќе во однос на претходната година. Најголем број на отфрлени кривични пријави се евидентира во Основното јавно обвинителство Битола 41,8%, Основно јавно обвинителство Ресен 37,5% и Основното јавно обвинителство Орхид со 34,5%.

Бројот на осудителни пресуди во 2010 година во однос на 2009 година е намален за 165 лица или 1,31%.

Разгледувајќи ги сите извештаи, во наредниот период е неопходно да се обрне внимание на користење на правните институти од Законот за кривична постапка за забрзување на постапката, особено во делот за поднесување предлог за донесување на пресуда без главен претрес, како и примена на институтите од чле 144, 145 и 146 од Законот за кривична постапка.

Во јавните обвинителства во Република Македонија забележлив е недостаток од човечки ресурси, не само кај носителите на јавно обвинителската функција (јавни обвинители, советници, соработници и приправници), туку и кај останатите групи - административно стручни работници и технички помошен персонал.

Во однос на објектите карактеристично е што најголем број на јавни обвинителства немаат сопствен простор, туку користат простор на основните судови или други институции со право на користење, а тој простор е речиси секаде недоволен.

Со изградбата на објектот - зграда на локацијата покрај кејот на реката Вардар, која е во тек, а во која треба да бидат сместени Основното јавно обвинителство Скопје, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Вишото јавно обвинителство Скопје и Јавното обвинителство на Република Македонија, за овие обвинителства ќе бидат надминати просторните проблеми.

Јавните обвинителства, според сегашната надлежност се релативно добро опремени со мебел и компјутерска техника, но постои недостаток од вмрежување на јавните обвинителства, пристап до интернет, обезбедување возила и литература.

Април, 2011 година

Скопје

**ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Љупчо Шерговски**